

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

beebooks.gr

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ο πόνος του ανθρώπου και των πραγμάτων

1. Θάνατοι
2. GALA
3. Χαμόγελο
4. Ζωές
5. Άνοιξη
6. Νύχτα
7. Μυγδαλιά
8. Νοσταλγία
9. Αγάπη
10. Θάλασσα

Νηπενθή

1. Οι Στίχοι Μου
2. Γυρισμός
3. Ευγένεια
4. Δον Κιχώτες
5. Πολύμνια
6. Ποιητές
7. Μπαλάντα

Η Σκιά Των Ωρών

1. Δέντρο
2. Χαρά
3. Σε παλαιό συμφοιτητή
4. Στροφές
5. Το φεγγαράκι απόψε...
6. Γραφιάς
7. Αθήνα
8. Πάρε τα δώρα...
9. Πεθαίνοντας

Νοσταλγικά

1. Μόνο
2. Δρόμος
3. Η ψυχή μου
4. Ύπνος
5. Αφιέρωμα
6. Τώρα που μήτε ο έρωτας
7. Εσπέρα
8. Μοναξιά
9. Κι αν έσβησε σαν ίσκιος...
10. Του αδελφού μου

Ελεγεία και Σάτιρες

1. Υστεροφημία
2. Τελευταίο Ταξίδι
3. [Ο κήπος είμαι...]
4. [Όλα τα πράγματα...]
5. [Τι νέοι που φτάσαμεν εδώ...]
6. Επιστροφή

7. Φύγε, η καρδιά μου νοσταλγεί...
8. [Δέντρα μου...]
9. [Μικρά -- Χωρίς τίτλο]
10. Οι Αγάπες
11. Κριτική
12. [Ένα ξερό δαφνόφυλλο...]
13. Παιδικό
14. [Θέλω να φύγω πια...]
15. Βράδυ
16. [Ω, Βενετία...]
17. [Σα δέσμη από τριαντάφυλλα...]
18. Ωδή σε ένα παιδάκι
19. Ηλύσια
20. Ιστορία
21. [Είμαστε κάτι ξεχαρβαλωμένες κιθάρες...]
22. [Ποια θέληση Θεού μας κυβερνάει...]
23. Ανδρείκελα
24. [Τι να σου πώ...]
25. Τάφοι
26. Επίκλησις
27. [Όταν άνθη εδένατε...]
28. Φθορά

Ηρωική Τριτολογία

1. Διάκος
2. Κανάρης
3. Byron

Σάτιρες

1. Στο Άγαλμα της Ελευθερίας που φωτίζει τον κόσμο
2. Εις Ανδρέαν Κάλβον
3. Αποστροφή
4. Όλοι μαζί...
5. Δημόσιοι Υπάλληλοι
6. Ο Μιχαλιός
7. Υποθήκαι
8. Ωχρά Σπειροχαίτη
9. Δελφική Εορτή
10. [Επρόδωσαν την αρετή...]
11. Η πεδιάς και το νεκροταφείο
12. Μικρή ασυμφωνία εις Α μείζον
13. Σταδιοδρομία
14. Εμβατήριο πένθιμο και κατακόρυφο
15. Ιδανικοί Αυτόχειρες
16. Δικαίωσις
17. Κυριακή
18. Αισιοδοξία
19. Πρέβεζα
20. [Όταν κατέβουμε τη σκάλα...]

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η καρυωτακική ποίηση έθεσε δραστικά το ζήτημα της κοινωνική ευθύνη του ποιητή: Ο ποιητής ως πνευματικός άνθρωπος έχει κοινωνική ευθύνη και βρίσκεται σε αναπόσπαστη σχέση με το κοινωνικό περιβάλλον. Μέσα από τα Ελεγεία δραματοποιεί και στις σάτιρες αυτοσαρκαστικά καταγγέλλει το κλίμα απόγνωσης και διάψευσης, που αποτελεί τη δραστικότερη έκφραση του ιστορικοκοινωνικού στίγματος της εποχής μεταξύ των δύο Παγκοσμίων Πολέμων. Η παραδοσιακή, η λεγόμενη «ορθόδοξη», αριστερή κριτική υποστήριξε ότι ο Καρυωτάκης ανήκε οργανικά στη μικροαστική τάξη, ενώ η ανανεωτική αριστερή κριτική πρόβαλε την άποψη ότι ο ποιητής αρνήθηκε την κυρίαρχη αστική τάξη και συγκροήθηκε μαζί της.

Ήταν ποιητής με πλούσιο ταλέντο και σπάνια εκφραστική δύναμη. Εξέφρασε όσο κανένας άλλος από τη γενιά του το αίσθημα του ανικανοποίητου και της παρακμής, που χαρακτήριζε την εποχή του. Δύο είναι τελικά οι όψεις του έργου του, κι από την άποψη της ουσίας κι από την άποψη της μορφής: η ρομαντική και η ρεαλιστική, οι ελεγείες και οι σάτιρες, η ροπή προς το αφηρημένο και η εισβολή του πραγματικού στον αφηρημένο κόσμο του.

Τα περισσότερα ποιήματα θεματοποιούν τη διάσταση ανάμεσα στις επιθυμίες και την ψυχική διάθεση του ατόμου και στην περιβάλλουσα αντικειμενική πραγματικότητα. Μέσα από μια σειρά επιμέρους θεματικών αντιθέσεων (δυστυχισμένο παρόν- ευτυχισμένο παρελθόν, σκληρή πραγματικότητα-ανεκπλήρωτα όνειρα) προβάλλεται η κεντρική αντίθεση: ο τωρινός, απατηλός, νόθος κόσμος είναι το φαινόμενο, ενώ ο αλλοτινός, μακρινός, σχεδόν ονειρικός είναι η (χαμένη) ουσία. Σε άλλα ποιήματα η αναζήτηση του ιδεατού κόσμου, που εμφανίζει δύο όψεις, τη θετική, της ιδανικής υπερβατικής πραγματικότητας, και την αρνητική, του αινιγματικού χάους, δε φέρνει τη λύτρωση αλλά καταλήγει στη συνείδηση του μάταιου και στην πλήρη απόγνωση.

Ο ΠΟΝΟΣ

ΤΟΥ

ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΚΑΙ

ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Είναι άνθρωποι που την κακήν ώρα
την έχουν μέσα τους.
Χεράκια που κρατώντας τα τριαντάφυλλα
κι απ' τη χαρά ζεστά των φιλημάτων,
χεράκια που κρατώντας τα τριαντάφυλλα
χτυπήσατε τις πόρτες των θανάτων·
ματάκια μου που κάτι το εδιψάσατε
και διψασμένα εμείνατε ποτήρια,
ματάκια μου που κάτι το εδιψάσατε
κι εμείνατε κλεισμένα παραθύρια·
ω, που' χατε πολλά να ειπείτε, στόματα,
κι ο λόγος σας εδιάλεξε για τάφο,
ω, που' χατε πολλά να ειπείτε, στόματα,
και τον καημό δεν είπατε που γράφω·
μάτια, χεράκια, στόματα, ιστορήστε μου
τον πόνο κάποιας ώρας, κάποιου τόπου
μάτια, χεράκια, στόματα, ιστορήστε μου
τον Πόνο των Πραγμάτων και του Ανθρώπου.

GALA

Θα γλεντήσω κι εγώ μια νύχτα
Μαυροντυμένοι απόψε, φίλοι ωχροί,
ελάτε στο δικό μου περιβόλι,
μ' έναν παλμό το βράδυ το βαρύ
για ναν το ζήσουμε' όλοι.
Τ' αστέρια τρεμουλιάζουνε καθώς
το μάτι ανοιγοκλείνει προτού δακρύσει.
Ο κόσμος τω δεντρώνε ρέβει ορθός.
Κλαίει παρακάτου η βρύση.
Από τα σπίτια που είναι σα βουβά,
κι ας μίλησαν τη γλώσσα του θανάτου,
με φρίκη το φεγγάρι αποτραβά
τ' ασημοδάχτυλά του.
Είναι το βράδυ απόψε θλιβερό
κι εμείς θαν το γλεντήσουμε το βράδυ,
όσοι έχουμε το μάτι μας ογρό
και μέσα μας τον άδη.
Οι μπάγκοι μας προσμένουν. Κι όταν βγει
το πρώτο ρόδο στ' ουρανού την άκρη,
όταν θα σκύψει απάνου μας η αυγή
στο μαύρο μας το δάκρυ
θα καθρεφτίσει τ' απαλό της φως.
Γιομάτοι δέος ορθοί θα σηκωθούμε,
τον πόνο του θα ειπεί καθε αδερφός
κι όλοι σκυφτοί θ' ακούμε
Κι ως θα σας λέω για κάτι ωραίο κι αβρό
που σκυθρωποί το τριγυρίζουν πόθοι,
τη λέξη τη λυπητερή θα βρω
που ακόμα δεν ειπώθη.
Μαυροντυμένοι απόψε, φίλοι ωχροί,
ελάτε στο δικό μου περιβόλι,

μ' έναν παλμό το βράδυ το βαρύ
για ναν το ζήσουμε' όλοι.

ΧΑΜΟΓΕΛΟ

Χωρίς να το μάθει ποτέ, εδάκρυσε,
ίσως γιατί έ π ρ ε π ε να δακρύσει,
ίσως γιατί οι συφορές έ ρ χ ο ν τ α ι.
Απόψε είναι σαν όνειρο το δείλι·
απόψε η λαγκαδιά στα μάγια μένει.
Δεν βρέχει πια. Κι η κόρη αποσταμένη
στο μουσκεμένο ξάπλωσε τριφύλλι.
Σα δυο κεράσια χώρισαν τα χείλη·
κι έτσι βαθιά, γιομάτα ως ανασαίνει,
στο στήθος της ανεβοκατεβαίνει
το πλέον αδρό τριαντάφυλλο τ' Απρίλη
Ξεφεύγουνε απ' το σύννεφον αχτίδες
και κρύβονται στα μάτια της· τη βρέχει
μια λεμονιά με δυο δροσοσταλίδες
που στάθηκαν στο μάγουλο διαμάντια
και που θαρρείς το δάκρυ της πως τρέχει
καθώς χαμογελάει στον ήλιο αγνάντια.

ΖΩΕΣ

Κι έτσι πάνε και σβήνουνε όπως πάνε.
Λέω τις ζωές που δόθηκαν στο φως
αγάπης γαλήνης, κι ενώ κυλούν
σαν ποταμάκια, εντός τους το σφαλούν
αιώνια κι αξεχώριστα, καθώς
μες στα ποτάμια φέγγει ο ουρανός,
καθώς στους ουραμούς ήλιοι κυλούν.
Λέω τις ζωές που δόθηκαν στο φως...
Λέω τις ζωούλες που 'ναι κρεμαστές
απ' τα ρουμπίνια χείλη γυναικός
ως κρέμονται στα εικονοστάσια εμπρός
τα τάματα, οι καρδιές ασημωτές,
κι είναι όμοια ταπεινές, όμοια πιστές
στ' αγαπημένα χείλη γυναικός.
Λέω τις ζωούλες που 'ναι κρεμαστές...
που δεν τις υποψιάζεται κανείς,
έτσι όπως ακολουθάνε σιωπηλές
και σκοτεινές και ξένες και θλιβές
το βήμα, την ιδέα μιας λυγερής
(κι αυτή δεν υποψιάστη), που στη γης
θα γείρουνε, θα σβήσουν σιωπηλές
Που δεν τις υποψιάζεται κανείς...
Που διάβηκαν αμφίβολα, θαμπά
σαν άστρα κάποιας ώρας αυγινής,
από τη σκέψη μιας περαστικής
που, για να τρέχει τόσο χαρωπά,
δεν είδε τις ζωές που σβηθούν σιγά
σαν την ψυχή καντήλας αυγινής.
Που διάβηκαν αμφίβολα, θαμπά...

ΑΝΟΙΞΗ

Έτσι τους βλέπω εγώ τους κήπους.
Στον κήπο απόψε μου μιλεί μια νέα μελαγχολία.
Βυθίζει κάποια μυγδαλιά τον ανθοχαμόγελό της
στον βάλτου το θολό νερό. Και η θύμηση τής νιότης
παλεύει τόσο θλιβερά την άρρωστη ακακία...
Εξύπνησε μια κρύα πνοή μες στη σπασμένη σέρα,
όπου τα ρόδα είναι νεκρά και κάσα η κάθε γάστρα.
Το κυπαρίσσι, ατελείωτο σα βάσανο, προς τ' άστρα
σηκώνει τη μαυρίλα του διψώντας τον αέρα.
Και πάνε, πένθιμη πομπή λες, της δεντροστοιχίας
οι πιπεριές και σέρνονται τα πράσινα μαλλιά τους.
Οι δύο λατάνιες ύψωσαν μες στην απελπισία τους
τα χέρια. Κι είναι ο κήπος μας κήπος μελαγχολίας.

ΝΥΧΤΑ

Είναι αξημέρωτη νύχτα η ζωή.
Στις μεσονύχτιες στράτες περπατάνε
αποσταμένοι οι έρωτες
κι οι γρίλιες των παράθυρων εστάξανε
τον πόνο που κρατάνε
Στις στέγες εκρεμάστη το φεγγάρι
σκυμμένο προς τα δάκρυα του
κι η μυρωμένη λύπη των τριαντάφυλλων
το δρόμο της θα πάρει
Ολόρθο το φανάρι μας σωπαίνει
χλωμό και μυστηριώδικο
κι η πόρτα του σπιτιού μου είναι σα ν' άνοιξε
και λείψανο να βγαίνει.
Σαρκάζει το κρεβάτι τη χαρά τους
κι αυτοί λέν πως έτριξε·
δε λεν πως το κρεβάτι οραματίζεται
μελλοντικούς θανάτους.
Και κλαίνε οι αμανέδες στις ταβέρνες
τη νύχτα την αστρόφεγγη
που θα' πρεπε η αγάπη ναν την έπινε
και παίζουν οι λατέρνες.
Χυμένες στα ποτήρια καρτερούνε
οι λησμονιές γλυκύτατες·
οι χίμαιρες τώρα θα ειπούν το λόγο τους
και οι άνθρωποι θ' ακούνε
Καθημερνών χαμώνε κοιμητήρι
το πάρκον ανατρίχιασε
την ώρα που νεκρός κάποιος εκίνησε
να πάει στη χλόη να γείρει.

ΜΥΓΔΑΛΙΑ

Κι ακόμα δεν μπόρεσα να καταλάβω
πώς μπορεί να πεθάνει μια γυναίκα
που αγαπιέται.

Έχει στον κήπο μου μια μυγδαλιά φυτρώσει
κι είν' έτσι τρυφερή που μόλις ανασαίνει·
μα η κάθε μέρα, η κάθε αυγή τηνε μαραίνει
και τη χαρά του ανθού της δε θα μου δώσει.
Κι αλοίμονό μου! εγώ της έχω αγάπη τόση...
Κάθε πρωί κοντά της πάω και γονατίζω
και με νεράκι και με δάκρυα την ποτίζω
τη μυγδαλιά που 'χει στον κήπο μου φυτρώσει.
Αχ, της ζωούλας της το ψέμα θα τελειώσει·
όσα δεν έχουν πέσει, θα της πέσουν φύλλα
και τα κλαράκια της θε ν' απομείνουν ξύλα.
Την άνοιξη του ανθού της δε θα μου δώσει
Κι όμως εγώ ο φτωχός της είχ' αγάπη τόση...

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Μεσ' από το βάθος των καλών καιρών
οι αγάπες μας πικρά μάς χαιρετάνε.
Δεν αγαπάς και δε θυμάσαι, λες.
κι αν φούσκωσαν τα στήθη κι αν δακρύζεις
που δεν μπορείς να κλάψεις όπως πρώτα,
δεν αγαπάς και δεν θυμάσαι, ας κλαις.
Ξάφνου θα ιδείς δυο μάτια γαλανά
-- πόσος καιρός! -- τα χάιδεψες μια νύχτα·
και σα ν' ακούς εντός σου να σαλεύει
μια συφορά παλιά και να ξυπνά.
Θα στήσουνε μακάβριο το χορό
οι θύμησες στα περασμένα γύρω·
και θ' ανθίσει στο βλέφαρο σαν τότε
και θα πέσει το δάκρυ σου πικρό.
Τα μάτια που κρεμούν -- ήλιοι χλωμοί --
το φως στο χιόνι της καρδιάς και λιώνει,
οι αγάπες που σαλεύουν πεθαμένες
οι πρώτοι ξανά που άναψαν καημοί...

ΑΓΑΠΗ

Κι ήμουν στο σκοτάδι. Κι ήμουν το σκοτάδι.
Και με είδε μια αχτίδα
Δροσούλα το ιλαρό το πρόσωπό της
κι εγώ ήμουν το κατάξερο ασφοδίλι.
Πώς μ' έσεισε το ξύπνημα μιας νιότης,
πώς εγέλασαν τα πικρά μου χείλη!
Σάμπως τα μάτια της να μου είπαν ότι
δεν είμαι πλέον ο ναυαγός κι ο μόνος,
κι ελύγισα σαν από τρυφερότη,
εγώ που μ' είχε πέτρα κάνει ο πόνος.

ΘΑΛΑΣΣΑ

Όμως τα στήθια που τα ταραίζει κάποιο
θανάσιμο πάθος δεν θα γαληνέψουν
Τα σύννεφα γιγάντικα φαντάζουν κι ασημένια
στο μολυβένιον ουρανό
σαν τα χτυπά του ήλιου το φως· σαν τα χτυπά ο αγέρας
φεύγουνε πίσω απ' το βουνό.
Κι είναι θεριό η θάλασσα. Το παρδαλό της χρώμα
δίνει της -- μπλαβό εκεί μακριά,
πιο δώθε ανοιχτοπράσινο κι ακόμα δώθε γκρίζο --
κάποια παράξενη θωριά.

NHIENOH

ΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΜΟΥ

Δικά μου οι στίχοι, απ' το αίμα μου, παιδιά.
Μιλούνε, μα τα λόγια σαν κομμάτια
τα δίνω από την ίδια μου καρδιά,
σα δάκρυα τους τα δίνω από τα μάτια.
Πηγαίνουν με χαμόγελο πικρό,
αφού τη ζωήν ανιστορίζω τόσο.
Ήλιο και μέρα και ήλιο τους φορώ,
ζώνη ναν τα 'χουν όταν θα νυχτώσω.
Τον ουρανόν ορίζουν, τη γη.
Όμως ρωτιούνται ακόμα σαν τι λείπει
και πλήττουνε και λιώνουν πάντα οι γιοί
μητέρα που γνωρίσανε τη Λύπη
Το γέλιο του απαλότερου σκοπού,
το πάθος μάταια χύνω του φλασούτου·
είμαι γι' αυτούς ανίδεος ρήγας που
έχασε την αγάπη του λαού του.
Κει ρεύουνε και σβήνουν και ποτέ
δεν παύουνε σιγά-σιγά να κλαίνε.
Αλλού κοιτώντας διάβαινε, Θνητέ·
Λήθη, το πλοίο σου φέρε μου να πλένε

ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Γέλιο των θεών, Σαρωνικέ, πάντα μεγάλε, που δρομείς,
του πλοίου μας ευλογία,
όμοια γαλήνη σου βαθιά κι όμοια βαθιά θ' ακούαμε μεις
εδώ την τρικυμία.
Κάτου απ' την πάχνη αναρριγά, με του κορμιού της την ογρή
νωχέλεια, περιστέρα
η Αθήνα, κι ηδονεύεται και σαν νυμφίον εκαρτερεί
τον ήλιον από πέρα.
Είναι, που αιθρίασεν, ο ουρανός χήτη του Πήγασου, ξανθή
του Παρθενώνα μοίρα,
ποτήρι και ξανάστροφα το κρεμεί ο Δίας για να χυθεί
τ' ονειροφώς πλημμύρα.
Άσωτο φτάνω εγώ παιδί πάλι σε σας, να λυγιστώ
στην αύρα σα λουλούδι,
χώμα, ουρανέ και θάλασσα της Αττικής, που σας χρωστώ
τα πάντα, το Τραγούδι!

ΕΥΓΕΝΕΙΑ

Κάνε τον πόνο σου άρπα.
Και γίνε σαν αηδόνη,
και γίνε σα λουλούδι.
Πικροί όταν έλθουν χρόνοι,
κάνε τον πόνο σου άρπα
και πέ τονε τραγούδι.
Μη δέσεις την πληγή σου
παρά με ροδοκλώνια.
Λάγνα σου δίνω μύρα
-- για μπάλαμο -- και αφιόνια.
Μη δέσεις την πληγή σου,
και το αίμα σου, πορφύρα.
Λέγε στους θεούς "να σβήσω!"
μα κράτα το ποτήρι.
Κλότσα τις ημέρες σου όντας
θα σου 'ναι πανηγύρι.
Λέγε στους θεούς "να σβήσω!"
με λέγε το γελώντας.
Κάνε τον πόνο σου άρπα.
Και δρόσισε τα χείλη
στα χείλη της πληγής σου.
Ένα πρωί, ένα δείλι,
κάνε τον πόνο σου άρπα
και γέλασε και σβήσου.

ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΕΣ

Οι Δον Κιχώτες πάνε ομπρός και βλέπουνε ως την άκρη
του κονταριού που εκρέμασαν σημαία τους την Ιδέα.
Κοντόφθαλμοι οραματιστές, ένα δεν έχουν δάκρυ
για να δεχτούν ανθρώπινα κάθε βρисиά χυδαία.
Σκοντάφτουνε στη Λογική και στα ραβδιά των άλλων
αστεία δαρμένοι σέρνονται καταμεσίς του δρόμου,
ο Σάντσοσ λέει “δε σ’ το ‘λεγα;” μα εκείνοι των μεγάλων
σχεδίων, αντάξιοι μένουνε και: “Σάντσο, τ’ άλογό μου!”
Έτσι αν το θέλει ο Θερβάντες, εγώ τους είδα, μέσα
στην μίαν ανάλγητη Ζωή, του Ονείρου τους ιππότες
άναντρα να πεζέψουνε και, με πικρήν ανέσα,
με μάτια ογρά, τις χίμαιρες ν’ απαρνηθούν τις πρώτες.
Τους είδα πίσω να ‘ρθουνε -- παράφρονες, ωραίοι
ρηγάδες που επολέμησαν γι’ ανύπαρχτο βασίλειο --
και σαν πορφύρα νιώθοντας χλευαστικιά, πως ρέει,
την ανοιχτή να δείξουνε μάταιη πληγή στον ήλιο!

ΠΟΛΥΜΝΙΑ

Ψεύτικα αισθήματα
ψεύτη του κόσμου!
Μα το παράξενο
φως του έρωτός μου
φέγγει στου σκοτεινού
δρόμου την άκρη:
Με το παράπονο
και με το δάκρυ,
κόρη χλωμόθωρη
μαυροντυμένη.
Κι είναι σαν αίνιγμα,
και περιμένει.
Λάμπει το βλέμμα της
απ' την ασθένεια.
Σάμπως να λιώνουνε
χέρια κερένια.
Στ' άσαρκα μάγουλα
πως έχει μένει
πίκρα το νόημα
γέλιου που σβήνει!
Είναι το αξήγητο
το μικροστόμα
δίχως το μίλημα,
δίχως το χρώμα.
Κάποια μεσάνυχτα
θα σε αγαπήσω,
Μούσα. Τα μάτια σου
θαν τα φιλήσω,
να 'βρω γυρεύοντας
μες στα νερά τους
τα χρυσονείρατα
και τους θανάτους,
και τη βασίλισσα
λέξη του κόσμου,
και το παράξενο
φως του έρωτός μου.

ΠΟΙΗΤΕΣ

Πώς σβήνετε , πικροί ξενιτεμένοι!
Ανθάκια μου χλωμά, που σας επήραν
σε κήπους μακρινούς να σας φυτέψουν...
Βιολέτες κι ανεμώνες, ξεχασμένες
στα ξένα που πεθαίνετε παρτέρια,
κρατώντας, αργυρή δροσοσταλίδα,
βαθιά σας την ελπίδα της πατρίδας...
Χτυπιούνται, πληγωμένες πεταλούδες,
στο χώμα σας οι θύμησες κι οι πόθοι.
Το φώς, που κατεβαίνει, της ημέρας,
κι απλώνεται γλυκύτατο και παίζει
μ' όλα τριγύρω τ' άλλα λουλουδάκια,
περνάει από κοντά σας και δε βλέπει
τον πόνο σας ωραίο, για να χαϊδέψει
τα πορφυρά θρηνητικά μαλλιά σας.
Ειδυλλιακές οι νύχτες σας σκεπάζουν,
κι η καλωσύνη αν χύνεται των άστρων,
ταπεινοί καθώς είστε, δε σας φτάνει.
Ολούθε πνέει, σα λίβας, των ανθρώπων
η τόση μοχθηρία και σας μαραίνει,
ανθάκια μου χλωμά, που σας επήραν
σε κήπους μακρινούς να σας φυτέψουν

ΜΠΑΛΑΝΤΑ

ΣΤΟΥΣ ΑΔΟΞΟΥΣ ΠΟΙΗΤΕΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Από θεούς κι ανθρώπους μισημένοι,
σαν άρχοντες που εξέπεσαν πικροί,
μαραίνονται οι Βερλαίν· τους απομένει
πλούτος η ρίμα πλούσια και αργυρή.
Οι Ουγκό με “Τιμωρίες” την τρομερή
των Ολυμπίων εκδίκηση μεθούνε.
Μα εγώ θα γράψω μια λυπητερή
μπαλάντα στους ποιητές άδοξοι που 'ναι
Αν έζησαν οι Πόε δυστυχισμένοι,
και αν οι Μπωντλαίρ εζήσανε νεκροί,
η Αθανασία τούς είναι χαρισμένη.
Κανένας όμως δεν ανιστορεί
και το έρεβος εσκέπασε βαρύ
τους στιχουργούς που ανάξια στιχουργούνε.
Μα εγώ σαν προσφορά κάνω ιερή
μπαλάντα στους ποιητές άδοξοι που 'ναι.
Του κόσμου η καταφρόνια τούς βαραίνει
κι αυτοί περνούνε αλύγιστοι κι ωχροί,
στην τραγική απάτη τους δομένοι
πως κάπου πέρα η Δόξα καρτερεί,
παρθένα βαθυστόχαστα ιλαρή.
Μα ξέροντας πως όλοι τούς ξεχνούνε,
νοσταλγικά εγώ κλαίω τη θλιβερή
μπαλάντα στους ποιητές άδοξοι που 'ναι
Και κάποτε οι μελλούμενοι καιροί:
“Ποιος άδοξος ποιητής” θέλω να πούνε
“την έγγραψε μian έτσι πενιχρή
μπαλάντα στους ποιητές άδοξοι που 'ναι;”

Η Σκιά Των Ωρών

ΔΕΝΤΡΟ

Με αδιάφορο το μέτωπο και πράο,
τα δείλια, τις αυγές θα χαιρετάω.
Δέντρο θα στέκομαι, όμοια να κοιτάζω
τη θύελλαν ή τον ουρανό γαλάζιο.
Είναι ζωή, θα λέω, το φέρετρο όπου
λύπη, χαρά τελειώνουνε του ανθρώπου.

ΧΑΡΑ

Ελπίζω το λουλούδι και απ' τα σχίνα.
Γελάει το χλόισμα σαν τον έρωτά μου.
Το πεύκο παίζει αβρό με την αχτίνα.
Θα ευώδιασαν οι τάφοι, κλίνες γάμου.
Παλμός του δάσους, φεύγει μια ελαφίνα.
Και δίπλα που ξαπλώσαμε δω χάμου,
την ψυχούλα τους στάζουν άγρια κρίνα
κι ανοίγει, ρόδο αιμάτινο, η χαρά μου.
Τη βλέπω -- στα μαλλιά σου πνέει -- την αύρα.
Είναι βαθιά τα μάτια σου όπως να 'βρα
το δρόμο της ζωής μου, τον Απρίλη.
Πια δεν πονώ μηδέ την ανεμώνη,
στης γης η ερωτοπάλη που τη λειώνει,
καθώς ορμάω για να σου πιω τα χείλη.

ΣΕ ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΜΦΟΙΤΗΤΗ

Φίλε, η καρδιά μου τώρα σα να εγέρασε.
Τελείωσεν η ζωή μου της Αθήνας,
που όμοια γλυκά και με το γλέντι επέρασε
και με την πίκρα κάποτε της πείνας.
Δε θα 'ρθω πια στον τόπο που η πατρίδα μου
τον έδωκε το γιόρτασμα της νιότης,
παρά περαστικός, με την ελπίδα μου,
με τ' όνειρο που εσβήστη, ταξιδιώτης.
Προσκυνητής θα πάω κατά το σπίτι σου
και θα μου πουν δεν ξέρουν τι εγίνης.
Μ' άλλον μαζί θα ιδώ την Αφροδίτη σου
κι άλλοι το σπίτι θα 'χουν της Ειρήνης.
Θα πάω προς την ταβέρνα, το σαμιώτικο
που επίναμε για να ξαναζητήσω.
Θα λείπεις, το κρασί τους θα 'ναι αλλιώτικο,
όμως εγώ θα πιω και θα μεθύσω.
Θ' ανέβω τραγουδώντας και τρεκλίζοντας
στο Ζάππειο που ετραβούσαμεν αντάμα.
Τριγύρω θα 'ναι ωραία πλατύς ο ορίζοντας,
και θα 'ναι το τραγούδι μου σαν κλάμα.

ΣΤΡΟΦΕΣ

(1)

Είκοσι χρόνια παίζοντας
αντί χαρτιά βιβλία,
είκοσι χρόνια παίζοντας,
έχασα τη ζωή.
Φτωχός τώρα ξαπλώνομαι,
μιαν εύκολη σοφία
ν' ακούσω εδώ που πλάτανος
γέρος μου τη θροεί.

(2)

Απ' όλα θέλω ελεύτερος
να πλέω στα χάη του κόσμου.
Αν ένας φίλος μου 'μεινε,
να φύγει, να περάσει.
Κι όταν ζητήσει ο θάνατος
τα πλούτη ποχω μάσει,
σένα, πικρία μου απέραντη,
μονάχο να 'χω βίος μου.

(3)

Για τη ζωή σου μου 'λεγες,
για το χαμό της νιότης,
για την αγάπη μας που κλαίει
τον ίδιο θάνατό της,
κι ενώ μια ογρή στα μάτια σου
περνούσε αναλαμπή,
ήλιος φαιδρός απ' τ' ανοιχτό
παράθυρο είχε μπει.

(4)

Τι χάνω εγώ τις μέρες μου
τη μία κοντά στην άλλη,
κι όπως μου ασπρίζουν τα μαλλιά
ξινίζει το κρασί,
αφού μονάχα όταν περνώ
το βλέμμα από κρουστάλλι,

με νέα ρετσίνα ολόγεμο
βλέπω τη ζωή χρυσή;

(5)

Η νύχτα μας εχώρισεν
από όσους αγαπάμε
πριν μας χωρίσει η ξενιτιά.
(Να 'ναι όλοι εκεί στο μόλο;)
Σφύρα, καράβι αργήσαμε.
κι αν φτάσουμε όπου πάμε,
στάσου λίγο, μα ύστερα
σφύρα να φεύγουμε όλο.

(6)

Λεύκες, γιγάντιοι καρφωτοί
στα πλάγια εδώ του δρόμου,
δέντρα μου, εστέρξατε ο βοριάς
τα φύλλα σας να πάρει.
Σκιές εμείνατε σκιών
που ρέουν στο μέτωπό μου,
καθώς πηγαίνω χάμου εγώ
κι απάνω το φεγγάρι.

(7)

Χαρά! Η χαρά! Στα νέα χαρά
παιδιά! Τραβούνε -- ωραίοι
μαύροι ληστές -- την κόρη ζωή
δεμένη ν' αγαπήσουν.
Μα στο βιβλίο σου ολάνοιχτο,
στα φύλλα του αύρα πνέει,
τρελέ, τρελέ, που εγέρασες
και νέος ποτέ δεν ήσουν.

(8)

-- Ποιητή, κυλάει το γέλιο μου
μέλι και χλεύη, αλλά
δεν παύεις να σφυροκοπάς
των ήχων τα στεφάνια

-- Κόρη, δουλεύω ανώφελα,
μα η στείρα τι ωφελά
και σιωπηλή του αχάτινου
ματιού σου υπερηφάνια;

(9)

Αντίο! Αντίο! Με τα ουράνια
μάτια σας και με βιόλες
στο λαιμό, εφύγατε, ξανθές
ερώτων νέων ελπίδες.
Αντίο, κι εσύ που στρέφοντας,
όταν χαθήκανε όλες
πάλι να παίρνω το βαθύ,
σκοτεινό δρόμο μ' είδες!

(10)

Μπρούτζινος γύφτος -- τράλαλα! --
τρελά πηδάει κει πέρα, χαρούμενος που
εδούλευε
τον μπρούτζον όλημερα
και που 'χει τη γυναίκα του
χτήμα του και βασίλειο.
Μπρούτζινος γύφτος -- τράλαλα! --
δίνει κλοτσιά στον ήλιο!

ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΑΚΙ ΑΠΟΨΕ...

Το φεγγαράκι απόψε στο γιαλό
θα πέσει, ένα βαρύ μαργαριτάρι.
Κι απάνω μου θα παίζει το τρελό
τρελό φεγγάρι.
Όλο θα σπάει το κύμα ρουμπινί
στα πόδια μου σκορπίζοντας αστέρια.
Οι παλάμες μου θα 'χουνε γενεί
δυο περιστέρια·
Θ' ανέβουν -- ασημένια δυο πουλιά --
με φεγγάρι -- δυο κούπες -- θα γεμίσουν,
με φεγγάρι τους ώμους, τα μαλλιά
θα μου ραντίζουν.
Το πέλαγο χρυσάφι αναλυτό.
Θα βάλω τ' όνειρό μου σε καϊκι
ν' αρμενίσει. Διαμάντι θα πατώ
λαμπρό χαλίκι.
Το γύρω φως ως θαν τη διαπερνά,
η καρδιά μου βαρύ μαργαριτάρι.
Και θα γελώ. Και θε να κλαίω... Και να,
να το φεγγάρι!

ΓΡΑΦΙΑΣ

Οι ώρες μ' εχλώμιαναν, γυρτός που βρέθηκε ξανά
στο αχάριστο τραπέζι.

(Απ' τ' ανοιχτό παράθυρο στον τοίχο αντικρινά
ο ήλιος γλιστράει και παίζει.)

Διπλώνοντας το στήθος μου, γυρεύω αναπνοή
στη σκόνη των χαρτιών μου.

(Σφύζει γλυκά και ακούγεται χιλιόφωνα η ζωή
στα ελεύθερα του δρόμου.)

Απόκαμα, θολώσανε τα μάτια μου και ο νους,
όμως ακόμη γράφω.

(Στο βάζο ξέρω δίπλα μου δυο κρίνους φωτεινούς.
Σα να 'χουν βγει σε τάφο.)

ΑΘΗΝΑ

Ὦρα γλυκιά. Ξαπλώνει ωραία δομένη
η Αθήνα στον Απρίλη σαν εταίρα.
Είναι ηδονές τα μύρα στον αιθέρα,
και τίποτε η ψυχή πια δεν προσμένει.
Στα σπίτια σκύβει απάνω και βαραίνει
το ασήμι του βλεφάρου της η εσπέρα.
Βασίλισσα η Ακρόπολη εκεί πέρα
πορφύρα έχει τη δύση φορεμένη.
Φιλί φωτός και σκάει το πρωταστέρι.
Στον Ιλισσό ερωτεύεται τ' αγέρι
ροδονυφούλες δάφνες που ριγούνε.
Ὦρα γλυκιά χαράς και αγάπης, όντας
πουλάκια το ένα τ' άλλο κυνηγούνε
τ' Ολύμπιου Δία μια στήλη αεροχτυπώντας...

ΠΑΡΕ ΤΑ ΔΩΡΑ...

Πάρε τα δώρα της ψυχής σου να 'ρτεις.
Σου ετοίμασα τη μαύρη κάμαρά μου.
Στον κήπο μου αρρώστησεν ο Μάρτης,
και αρρώστησεν ο Μάρτης στην καρδιά μου.
Πάρε του πόνου σου τη σμύρνα κι έλα.
Όλα θε να σ' αρέσουν· έχω κόψει
το ρόδο, στο παράθυρο, που εγέλα
την αυστηρή μου βλέποντας την όψη.
Πάρε απαλά τον οίκτο σου, να φτάσεις,
και πάρε του καημού σου τη γαλήνη.
Στα μάτια μου το χέρι θα περάσεις,
το βραδινό μου δέος για ν' απαλύνει.

ΠΕΘΑΙΝΟΝΤΑΣ

Μάταιη ψυχή, στην ατονία εσπέρας εαρινής,
ενώ θα κλείνεις τα χρυσά φτερά σου πληγωμένη,
την ώρα που σα λύτρωση κάτι θα καρτερείς,
φτωχή καρδιά, θανάσιμα μα αιώνια λυπημένη·
όταν, φτασμένη απάνω στον ορίζοντα, θα ιδείς
μίση να φεύγουν οι έρωτες, χολή τα πάθη σου όλα,
όταν ανέβει από τα εξάισια τ' άνθη της ζωής
μύρον η απαγοήτευση, ψυχή μου ονειροπόλα
την ώρα την υπέρτατη που θε να θυμηθείς
μ' ένα μόνο χαμόγελο τα φίλα και τα ενάντια --
μάταιη ψυχή, στο πέλαγο, στο αγέρι τι θα πεις;
ω, τι θα πεις, στενή καρδιά, στη χλωμή δύση αγνάντια;

Νοσταλγικά

ΜΟΝΟ

Αχ, όλα έπρεπε να 'ρθουν καθώς ήρθαν!
Οι ελπίδες και τα ρόδα να μαδήσουν.
Βαρκούλες να μου φύγουνε τα χρόνια,
να φύγουνε, να σβήσουν.
Έτσι, όπως εχωρίζαμε τα βράδια,
για πάντα να χαθούνε τόσοι φίλοι.
Τον τόπο που μεγάλωνα παιδάκι
ν' αφήσω κάποιο δείλι.
Τα ωραία κι απλά κορίτσια -- ω, αγαπούλες! --
η ζωή να μου τα πάρει, χορού γύρος.
Ακόμη ο πόνος, άλλοτε που ευώδα,
να με βαραίνει στείρος.
Όλα έπρεπε να γίνουν. Μόνο η νύχτα
δεν έπρεπε γλυκιά έτσι τώρα να 'ναι,
να παίζουνε τ' αστέρια εκεί σαν μάτια
και σα να μου γελάνε.

ΔΡΟΜΟΣ

Τώρα μακραίνουνε
πύργοι, παλάτια.
Κλαίνε μου οι θύμησες,
κλαίνε τα μάτια.
Τώρα θανάσιμη
νύχτα με ζώνει.
Μέσα μου ογκώνονται
οι άφραστοι πόνοι.
Μ' είδαν, προσπέρασαν
όσοι αγαπάω.
Μόνος απόμεινα
κι έρημος πάω.
Πόσο τ' ανέβασμα
του άχαρου δρόμου!
Στρέφω κοιτάζοντας
προς τ' όνειρό μου:
Μόλις και φαίνονται
οι άσπρες εικόνες.
Τ' άνθη, χαμόγελα
μες στους χειμώνες.
Αεροσαλεύουνε
κρίνοι και χέρια.
Ήλιοι τα πρόσωπα,
μάτια τ' αστέρια
Είναι και ανάμεσα
σ' όλα η Αγάπη:
Στο πρωτοφίλημα
κόρη που εντράπη.
Κι όλο μακραίνουνε
πύργοι, παλάτια.
Κλαίνε μου οι θύμησες,
κλαίνε τα μάτια...

Η ΨΥΧΗ ΜΟΥ

(1)

Παλιό η ψυχή μου γράμμα είναι κι εγράφη
σε μια παρθένα ωραία -- ευγενική
παρθένα -- που για λύπη ερωτική
το μοναστήρι edιάλεξεν, ετάφη.
Τι τώρα κι αν ασπρίζουνε οι κροτάφοι;
Το τότε κι αν η μοίρα ήταν κακή;
Ενα συρτάρι εβένινον εκεί
των αναμνήσεων κρύβει το χρυσάφι.
Την ώρα που γεμίζουν ίσκιο οι θόλοι,
καθισμένη σε πέτρα το κοιτά,
το σφίγγει στα ωχρά χέρια κλαίοντας όλη.
Επειτα, ενώ, με βλέφαρα κλειστά,
το φευγαλέο της όραμα κρατά,
σηκώνεται και πάει στο περιβόλι.

(2)

Με τον καιρό που πρόσχαρη ήταν νέα
-- αλίμονο! -- για να αναμετρηθεί,
για να 'βρει ένα σκοτάδι πιο βαθύ,
σέρνεται προς την πένθιμη αλέα.
Βαριά στη ζωή της έπεσε η αυλαία
και δεν μπορεί καλά να θυμηθεί.
Το χείλος, μόνο ξέρει, δεν ανθεί,
δεν είναι πια τα μάτια της ωραία.
Κι όπως τα δέντρα ολόγυρα σιωπούν,
έτσι ποτέ για εκείνον που τη χάνει,
ποτέ δε θα 'ρθουν άνθρωποι να πουν.
Αχ, μήτε τ' όνομά του εδώ δε φτάνει!
Να ζει; Και πάντα να τον αγαπούν;
Μην έχει τάχα -- σαν αυτή -- πεθάνει;

(3)

Είσαι, ψυχή μου, η κόρη που τη σβήνει
ολοένα κάποιος έρωτας πικρός,
που λησμονήθηκε κοιτώντας προς
τα περασμένα, κι έτσι θ' απομείνει.
Κατάμονη σε μι' άκρη, όπως εκείνη,
σε παρατούν ο κόσμος, ο καιρός.
Ενας ακόμη θα 'σουνε νεκρός,
αν οι νεκροί δεν είχαν τη γαλήνη.
Σαν αδερφούλα η κόρη αυτή σου μοιάζει
που γέρνει, συλλογίζεται και αργεί
χαμένην ευτυχία να νοσταλγεί.
Δικό σου λέω, ψυχή μου, είναι μαράζι
όσα, το βράδυ, δάκρυα, την αυγή,
στα ρόδα κατεβαίνει και μοιράζει.

ΥΠΝΟΣ

Θα μας δοθεί το χάρισμα και η μοίρα
να πάμε να πεθάνουμε μια νύχτα
στο πράσινο ακρογιάλι της πατρίδας;
Γλυκά θα κοιμηθούμε σαν παιδάκια
γλυκά. Κι απάνωθ'ε μας θε να φεύγουν,
στον ουρανό, τ' αστέρια και τα εγκόσμια.
Θα μας χαϊδεύει ως όνειρο το κύμα.
Και γαλανό σαν κύμα τ' όνειρό μας
θα μας τραβάει σε χώρες που δεν είναι.
Αγάπες θα' ναι στα μαλλιά μας οι αύρες,
η ανάσα των φυκιών θα μας μυρώνει,
και κάτω απ' τα μεγάλα βλέφαρά μας,
χωρίς να το γρικούμε θα γελάμε.
Τα ρόδα θα κινήσουν απ' τους φράχτες,
και θα 'ρθουν να μας γίνουν προσκεφάλι.
Για να μας κάνουν αρμονία τον ύπνο,
θα αφήσουνε τον ύπνο τους αηδόνια.
Γλυκά θα κοιμηθούμε σαν παιδάκια
γλυκά. Και τα κορίτσια του χωριού μας,
αγριαπιδιές, θα στέκουνε τριγύρω
και, σκύβοντας, κρυφά θα μας μιλούνε
για τα χρυσά καλύβια, για τον ήλιο
της Κυριακής, για τις ολάσπρες γάστρες,
για τα καλά τα χρόνια μας που πάνε.
Το χέρι μας κρατώντας η κυρούλα,
κι όπως αργά θα κλείνουμε τα μάτια,
θα μας διηγιέται -- ωχρή -- σαν παραμύθι
την πίκρα της ζωής. Και το φεγγάρι
θα κατέβει στα πόδια μας λαμπάδα
την ώρα που στερνά θα κοιμηθούμε
στο πράσινο ακρογιάλι της πατρίδας.
Γλυκά θα κοιμηθούμε σαν παιδάκια
που όλη τη μέρα έκλαψαν κι απόστασαν.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Ασημένιο το μέτωπο. Και ωραία
τα μάτια σου εφωσφόριζαν γαλάζα.
Το πιάνο καθώς άνοιγες, δυο νέα
τριαντάφυλλα τρεμίζανε στα βάζα.
μα οι κρόταφοί σου ρόδα πλέον ωραία.
Επάλευαν τα χέρια σου, εκκερδίζαν·
τα πλήκτρα υποχωρούσαν· τις νότες,
τη μελωδία σαν έπαθλο χαρίζαν.
Ακούαμε. Και τα αισθήματα, δεσμώτες
που την ελευτερία τους εκκερδίζαν.
Δεν θυμούμαι καλά, πέρασαν χρόνια,
πώς είχες όμως λέω και τραγουδήσει·
εξόν αν εκελάηδησαν αηδόνια.
Λάλο ή βουβό, το χείλο σου είναι βρύση,
ελάφια κουρασμένα εμέ τα χρόνια.
Η πεταλούδα πάντα θα πετάξει
αφήνοντας στα δάχτυλα τη γύρη.
Θρίσμα το αντίο, το χέρι σου μετάξι,
κι εχάθηκες. Από το παραθύρι
η πεταλούδα πάντα θα πετάξει...

ΤΩΡΑ ΠΟΥ ΜΗΤΕ Ο ΕΡΩΤΑΣ...

Τώρα που μήτε ο έρωτας μήτε η φιλία της φέρνει,
μήτε κι αυτό το μίσος μου παρηγοριάν, α, πώς
η ώριμη θλίψη μου κατά καιρούς τα περασμένα γέρνει,
της νιότης μου καρπός!
Χορδή η καρδιά μου δέχονταν το Μάρτη ανατριχίλα.
Ακόμα με συνέπαιρνε γλυκιά μια συλλογή
όταν το νέο Φθινόπωρο με μαραμένα φύλλα
εράντιζε τη γη.
Μια πεταλούδα επέταγε και την ακολουθούσα·
ήταν η απάρθρευση ζωής μου, η ζωή του κόσμου, η μια.
Ο νους μου σάμπως ξύπνημα τη χαραυγή. Και η Μούσα
μού άγγιζε τα μαλλιά.
Δώστε μου τα παιδιάτικα χρόνια μου πόχουν γίνει
στην ηρεμία του δειλινού χρυσός, ωραίος καπνός,
τα χρόνια που 'ρθανε χαρά, πέρασαν καλοσύνη,
κι έφυγαν ουρανός.
Βάλετε πάλι στο πικρό χείλος μου την αχτίδα,
στα μάτια την ανθρώπινη και θεία σταλαγματιά.
Εξωτικό μπλάβο πουλί, φέρετε την ελπίδα,
χαμένη τώρα πια.
Και στο χλωμό μου μέτωπο για λίγο κάμετε ώστε
χίμαιρες, οραματισμοί σαν άστρα να κυλούν.
Οι άγγελοι να διατάζουνε, κι από τα τέμπλεα δώστε
οι θεοί να μου γελούν.
Ύστερα, στο κορύφωμα του απελπισμένου δρόμου,
ας ήτανε ανατέλλοντα τα μάτια σου να ιδώ,
πρώτη αγαπούλα, και να κράταες άνθος τ' όνειρό μου,
τ' όνειρο που μαδώ.
Α, πώς η λύπη μου κατά τα περασμένα στρέφει!
Όμοια και η νύχτα πάντοτε γυρίζει στο πρωί.
Α, πώς τα χρόνια σαν καπνός εχάθηκαν, σα νέφη,
σαν πάχνη, σα ζωή!

ΕΣΠΕΡΑ

Έτσι προχθές ήταν γλυκιά η εσπέρα...
Η σκέψη μου νοσταλγικά ενυχτώθη
στον κήπο, στη λιμνούλα και στη σέρα
που εσβήγανε τριαντάφυλλα σαν πόθοι
κι επέθαινε στα τζάμια πάνω η μέρα.
Έτσι προχθές ήταν γλυκιά η εσπέρα...
Ένας καημός που ακόμα δεν εδόθη
γινόταν άστρο. Σύννεφο από πέρα
μεγάλωνε (ίδιο σάβανο που κλώθει
με μοχθηρή σπουδή μοιραία μητέρα).
Έτσι προχθές ήταν γλυκιά η εσπέρα...
Όταν το δέος μου αξήγητον απλώθη,
το στερνο ρόδο θα 'χανε η σέρα
και η λίμνη με νεκρόφυλλα θα εστρώθη.
Τ' άστρα ζυγώνανε, καημοί, από πέρα.
Έτσι προχθές ήταν γλυκιά η εσπέρα...

ΜΟΝΑΞΙΑ

Μεσάνυχτα και λείπετε, αδερφούλες μου.
Σαλεύει θλιβερό το κυπαρίσσι.
Τις κάμαρες θ' ανοίξω που στοιχειώσανε,
τ' αγέρι κι η νυχτιά ναν τις γιομίσει.
Ανε με πάρει ο ύπνος, μέσα στ' όνειρο
θα 'ρθει κάποια από σας να ξυπνήσει.
Πού πήγατε, αδερφούλες μου, κι απόμεινα
μονάχη μες στο σπίτι μας και ξένη;
Στην άρπα, που ενοστάλησε τα δάχτυλα,
η αράχνη τον καημό μου τον υφαίνει.
Τα χέρια μου, όπως δένω κι όπως θλιβομαι,
με βλέπει αντίκρυ ο σκύλος και σωπαίνει.
Τι να 'φταιξα και ασπρίζουν στο τρισκόταδο,
σαν τάφοι, τ' αδειανά σας τα κρεβάτια;
Ποτέ του γυρισμού το γλυκοτράγουδο,
ποτέ δε θαν το πουν τα σκαλοπάτια;
Πώς ξεχειλά σα δάκρυον, αδερφούλες μου,
η αγάπη στα μεγάλα μου τα μάτια!

ΚΙ ΑΝ ΕΣΒΗΣΕ ΣΑΝ ΙΣΚΙΟΣ...

Κι αν έσβησε σαν ίσκιος τ' όνειρό μου,
κι αν έχασα για πάντα τη χαρά,
κι αν σέρνομαι στ' ακάθαρτα του δρόμου,
πουλάκι με σπασμένα τα φτερά·
κι αν έχει, πριν ανοίξει, το λουλούδι
στον κήπο της καρδιά μου μαραθεί,
το λεύτερο που εσκέφτηκα τραγούδι
κι αν ξέρω πως ποτέ δε θα ειπωθεί·
κι αν έθαψα την ίδια τη ζωή μου
βαθιά μέσα στον πόνο που πονώ --
καθάρια πώς ταραζεται η ψυχή μου
σα βλέπω το μεγάλο ουρανό,
η θάλασσα σαν έρχεται μεγάλη,
και ογραίνοντας την άμμο το πρωί,
μου λέει για κάποιο γνώριμο ακρογιάλι,
μου λέει για κάποια που 'ζησα ζωή!

ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ ΜΟΥ

Είσαι άντρας. Όμως ο ίδιος πάντα μένω·
τα χρόνια που περάσανε με άφησαν
παράξενο παιδάκι γερασμένο.
Και δεν ποθώ πια τίποτε αδελφέ μου·
τα ονείρατα στα χέρια μου εσκορπίσαν
και τα 'δωκα, ροδόφυλλα του ανέμου.
Ω, πότε θα μπορέσεις να ξεχάσεις
τις έγνοιες της ζωής που σ' εκερδίσαν
να 'ρθεις από 'κει πέρα, να περάσεις
τριγύρω μου το χέρι και σκυμμένος
ν' ακούσεις όσα πάθη εγονατίσαν
αυτόν που τόσο σου 'ναι αγαπημένος;
Καλέ μου, σιγανά θα σου μιλούσα,
θα σου 'λεγα πως όλοι μ' εμισήσαν,
πως ρεύοντας το δρόμο μου ετραβούσα,
διωγμένος κάθε μέρα απ' τους ανθρώπους,
μη ξέροντας ποιοι τόποι μ' εκρατήσαν,
μη ξέροντας σε ποιους πηγαίνω τόπους.
Κι ως είσαι λατρεμένος αδελφός μου,
τα μάτια σου κοιτώντας που εδακρύσαν,
θα ξεχνούσα τα βάσανα του κόσμου,
και βλέποντας μακριά, κατά τη δύση,
τα συννεφάκια που θαμπά εχρυσίασαν
φιλώντας ιλαρά το κυπαρίσσι,
για μια μικρήν ηλιολουσμένη πόλη,
για ένα μεγάλο σπίτι που εκυλήσαν
τα πρώτα πρώτα χρόνια μας και οι βόλοι,
για τις χαρές που ακόμα με κρατούνε
ικέτη, θε να σου 'λεγα, μα έσβησαν,
για τους καιρούς που δε θα ξαναρθούνε...

Ελεγεία

και

Σάτιρες

ΥΣΤΕΡΟΦΗΜΙΑ

Το θάνατό μας χρειάζεται η άμετρη γύρω φύση
και τον ζητούν τα πορφυρά στόματα των ανθών.
Αν έρθει πάλιν η άνοιξη, πάλι θα μας αφήσει,
κι ύστερα πια μήτε σκιές δεν είμεθα σκιών.
Το θάνατο μας καρτερεί το λαμπρό φως του ήλιου.
Τέτοια θα δούμε ακόμη μια δύση θριαμβική, Νο
κι ύστερα φεύγουμεν από τα βράδια του Απριλίου,
στα σκοτεινά πηγαίνοντας βασίλεια πέρα κει.
Μόνο μπορεί να μείνουνε κατόπι μας οι σίχοι
δέκα μονάχα σίχοι μας να μείνουνε, καθώς
τα περιστέρια που σκορπούν οι ναυαγοί στην τύχη,
κι όταν φέρουν το μήνυμα δεν είναι πια καιρός

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΤΑΞΙΔΙ

Καλό ταξίδι, αλαργινό καράβι μου, στου απείρου
και στις νυχτός την αγκαλιά, με τα χρυσά σου φώτα!
Να 'μουν στην πλώρη σου ήθελα, για να κοιτάζω γύρου
σε λιτανεία να περνούν τα ονείρατα τα πρώτα.
Η τρικυμία στο πέλαγος και στη ζωή να παύει,
μακριά μαζί σου φεύγοντας πέτρα να ρίχνω πίσω,
να μου λικνίζεις την αιώνια θλίψη μου, καράβι,
δίχως να ξέρω πού με πας και δίχως να γυρίσω!

[Ο ΚΗΠΟΣ ΕΙΜΑΙ...]

Ο κήπος είμαι που άλλοτε με τ' άνθη του ευωδούσε
κι εγέμιζε με χαρωπό τιτίβισμα πουλιών,
που με κρυφομιλήματα και ψίθυρο φιλιών,
τη νύχτα, στη σκιάδα του, η αγάπη επερπατούσε
Ο κήπος είμαι που έμεινε χρόνια πολλά στην ίδια
θέση, μάταια προσμένοντας κάποιαν επιστροφή,
που αντί λουλούδια τώρα πια στ' αγκάθια έχει ταφεί,
που σώπασαν τ' αηδόνια του και πνίγεται στα φίδια.

[ΟΛΑ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΜΟΥ...]

Όλα τα πράγματά μου έμειναν όπως
να 'χω πεθάνει πριν από καιρούς.
Σκόνη στη σκόνη εγέμισεν ο τόπος,
και γράφω με το δάκτυλο σταυρούς.
Όλα τα πράγματά μου αναθυμούνται
μιαν ώρα που περάσαμε μαζί,
σ' εκείνη τα βιβλία μου λησμονούνται,
σ' εκείνη το ρολόι ακόμα ζει.
Ήταν ευτυχισμένη τότε η ώρα,
ήταν ένα δείλι ζωγραφιστό.
Έχω πεθάνει τόσα χρόνια τώρα,
κι έμεινε το παράθυρο κλειστό.
Κανένας, ούτε ο ήλιος, πια δε μπαίνει.
Το ερημικό μου σπίτι αντιβοεί
στην ώρα κείνη ακόμα, που σημαίνει,
αυτή μονάχα, βράδυ και πρωί.
Δεν ξέρω δω ποιος είναι τώρα ο τόπος,
σε ξέρω ποιος χαράζει τους σταυρούς,
κι όλα τα πράγματά μου έμειναν όπως
να 'χω πεθάνει πριν από καιρούς.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

Εγώ δεν επλανήθηκα σε δάση απάρθена, βουερά,
μηδέ η ριπή μ' εχτύπησε του ωκεάνιου ανέμου.
Σκλάβο πουλί, τ' ανώφελα πηγαίνω σέρνοντας φτερά
και δε θα ιδώ τους ουρανούς που νοσταλγώ, ποτέ μου.
Μα πάντα, ω φύση, αλίμονο! πόσο η ψυχή μου ταπεινή
λάτρισσα στο παραμικρό γίνεται μάντεμά σου,
και πόσο, τώρα που η βραδιά θα πέσει φθινοπωρινή,
το καθετί περισσότερο μου λέει την ομορφιά σου!
Με μιαν ακρούλα σύννεφου ταξιδεμένου με καλείς,
με το χρυσίο χαμόγελο του μαραμένου βρύου,
μ' ένα χορτάρι ανάμεσα στις πλάκες όλες της αυλής,
που το σαλεύει μοναχό η πνοή του Σεπτεμβρίου.
Και τη φωνή σου ακούγοντας, τη μυστική, τη δυνατή,
ω φύση, θα 'ρθω κάποτε φέρνοντας το σταυρό μου.
Θα' ναι το χώμα σου ελαφρό, και θα 'ναι πάντα ονειρευτή
η ώρα με τ' αναπάντεχο τέλος του μάταιου δρόμου!

[ΤΙ ΝΕΟΙ ΠΟΥ ΦΤΑΣΑΜΕΝ ΕΔΩ...]

Τι νέοι που φτάσαμεν εδώ, στο έρμο νησί, στο χείλος
του κόσμου, δώθε απ' τ' όνειρο και κείθε απ' τη γη!
Όταν απομακρύνθηκεν ο τελευταίος μας φίλος,
ήρθαμε αγάλι σέρνοντας την αιώνια πληγή.
Με μάτι βλέπουμε αδειανό, με βήμα τσακισμένο
τον ίδιο δρόμο παίρνουμε καθένας μοναχός,
νοιώθουμε τ' άρρωστο κορμί, που εβάρυνε, σαν ξένο,
υπόκωφος από μακριά η φωνή μας φτάνει αχός.
Η ζωή διαβαίνει, πέρα στον ορίζοντα σειρήνα,
μα θάνατο, καθημερινό θάνατο, με χολή
μόνο, για μας η ζωή θα φέρει, όσο αν γελά η αχτίνα
του ήλιου και οι αύρες πνέουνε. Κι είμαστε νέοι, πολύ
νέοι, και μας άφησεν εδώ, μια νύχτα, σ' ένα βράχο,
το πλοίο που τώρα χάνεται στου απείρου την καρδιά,
χάνεται και ρωτιόμαστε τι να 'χουμε, τι να 'χω,
που σβήνουμε όλοι, φεύγουμ' έτσι νέοι, σχεδόν παιδιά!

ΦΥΓΕ, Η ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ ΝΟΣΤΑΛΓΕΙ...

Φύγε κι άσε με μοναχό, που βλέπω να πληθαίνει
απάνω η νύχτα, και βαθιά να γίνονται τα χάη.
Ούτε του πόνου η θύμηση σε λίγο πια δε μένει,
κι είμαι άνθος που φυλλορροεί στο χέρι σου και πάει
Φύγε καθώς τα χρόνια κείνα εφύγανε, που μόνον
μια λέξη σου ήταν, στη ζωή, για μένα σαν παιάνας.
Τώρα τα χείλη μου διψούν το φίλημα της μάνας,
της μάνας γης, και ανοίγοντας στο γέλιο των αιώνων
Φύγε, η καρδιά μου νοσταλγεί την άπειρη γαλήνη!
Ταράζει και η ανάσα σου τα μαύρα της Στυγός
νερά, που με πηγαίνουν, όπως είμαι ναυαγός,
εκεί, στο απόλυτο Μηδέν, στην Απεραντοσύνη.

[ΔΕΝΤΡΑ ΜΟΥ...]

Δέντρα μου, δέντρα ξέφυλλα στη νύχτα του Δεκέμβρη,
στη σκοτεινή, βαθιά δεντροστοιχία
μαζί πηγαίνουμε, μαζί και η μέρα θα μας έβρει,
ω ερημικά, θλιμμένα μου στοιχεία.
Αύριο, μεθαύριο, σύντροφο θα μ' έχετε και φίλο,
τα μυστικά σας θέλω να μου πείτε,
μα όταν, αργότερα, φανεί το πρώτο νέο σας φύλλο,
θα πάω μακριά, το φως για να χαρείτε.
Κι αφού ταιριάζει, ω δέντρα μου να μένω απ' όλα πίσω
τα θαλερά και τα εύθυμα στα πλάση,
εγώ λιγότερο γι' αυτό δε θα σας αγαπήσω,
όταν θα μ' έχετε κι εσείς ακόμη προσπεράσει.

[ΜΙΚΡΑ -- ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ]

Καθώς βαδίζω, μια σκιά μ' ακολουθεί από πάνω
σαν βαρύ νέφος ή φτερό δυσοίωνου πουλιού.
Είναι μαζί μου όπου να πάω, μαζί μου ό,τι να κάνω,
και δεν αφήνει ούτε να δω τον ήλιο του θεού.

Σάββατο βράδυ: ανοίγουνε στο δρόμο σα λουλούδια
οι απλές καρδιές, παθητικά ν' ανέβουνε τραγούδια
που για τη χαρά ή τον απαλό του έρωτα ψάλλουν πόνο,
ενώ για μένα η εβδομάδα ετελείωσε και μόνο.

Ενα σπιτάκι απόμερο, στο δείλι, στον ελαιώνα,
μια καμαρούλα φτωχική, μια βαθιά πολυθρόνα,
μια κόρη που στοχαστικά τον ουρανό κοιτάει,
ω, μια ζωή που χάνεται και με τον ήλιο πάει!

Λύπη ας ερχόταν η χαρά, μόνο ήθελα να σπάσει
εμέ η καρδιά κι ανάλαφρη να πέσει καταγής,
όπως το ροδοπέταλο που θύελλα έχει αρπάσει,
ή ακόμη που το εβάρυνε και η δρόσος της αυγής.

Μίσθια δουλειά, σωροί χαρτιών, έγνοιες μικρές, και λύπες
άθλιες, με περιμένανε σήμερα καθώς πάντα.
Μόνο είδα, φεύγοντας πρωί, στην πόρτα μου τολύπες
τα ρόδα, και γυρίζοντας έκοψα μια γιρλάντα.

Σύμβολα εμείναμε καιρών που απάνω μας βαραίνουν,
άλυτοι γρίφοι που μιλούν μονάχα στον εαυτό τους,
τάφοι που πάντα με ανοιχτή χρονολογία προσμένουν,
γράμματα που δεν έφτασαν ποτέ στον προορισμό τους

Άλογα μαύρα, θίασος ιπποδρομίου, πετούνε
οι σκέψεις τώρα, φεύγοντας τη μάστιγα του λόγου.
Κι είμαι ένας κλόουν τραγικός, που οι άνθρωποι θα δούνε
να παίζει, να συντρίβεται με την οπλή του αλόγου.

[ΟΙ ΑΓΑΠΕΣ]

Θα 'ρθουν όλες μια μέρα, και γύρω μου
θα καθίσουν βαθιά λυπημένες.
Φοβισμένα σπουργίτια τα μάτια τους,
θα πετούνε στην κάμαρα μέσα.
Ωχρά χέρια θα σβήνουν στο σύθαμπο
και θανάσιμα χείλη θα τρέμουν.
“Αδελφέ” θα μου πουν “δέντρα φεύγουνε
μες στη θύελλα, και πια δε μπορούμε,
δεν ορίζουμε πια το ταξίδι μας.
Ένα θάνατο πάρε και δώσε.
Εμείς, κοίτα, στα πόδια σου αφήνουμε,
συναγμένο από χρόνια, το δάκρυ.
“Τα χρυσά πού 'ναι τώρα φθινόπωρα,
πού τα θεία καλοκαίρια στα δάση;
Πού οι νυχτιές με τον άπειρον, έναστρο
ουρανό, τα τραγούδια στο κύμα;
Όταν πίσω και πέρα μακραίνανε,
πού να επήγαν χωριά, πολιτείες;
“Οι θεοί μας εγέλασαν, οι άνθρωποι,
κι ήρθαμε όλες απόψε κοντά σου,
γιατί πια την ελπίδα δεν άξιζε
το σκληρό μας, αβέβαιο ταξίδι.
Σα φιλί, σαν εκείνα που αλλάζαμε,
ένα θάνατο πάρε και δώσε.”
Θα τελειώσουν. Επάνω μου γέρνοντας,
θ' απομείνουν βουβές, μυροφόρες.
Ολοένα στην ήσυχη κάμαρα
θα βραδιάζει, και μήτε θα βλέπω
τα μεγάλα σαν έκπληκτα μάτια τους
που γεμίζανε φως τη ζωή μου...

[ΕΝΑ ΞΕΡΟ ΔΑΦΝΟΦΥΛΛΟ...]

Ένα ξερό δαφνόφυλλο την ώρα αυτή θα πέσει,
το πρόσχημα του βίου σου, και θ' απογυμνωθείς.
Με το δέντρο δίχως φύλλωμα θα παρομοιωθείς,
που το χειμώνα απάντησε στο δρόμου εκεί τη μέση.
Κι αφού πια τότε θα' ναι αργά νέες χίμαιρες να πλάσεις
ή ακόμη μια επιπόλαιη και συμβατική χαρά,
θ' ανοίξεις το παράθυρο για τελευταία φορά,
κι όλη σου τη ζωή κοιτάζοντας, ήρεμα θα γελάσεις.

ΚΡΙΤΙΚΗ

Δεν είναι πια τραγούδι αυτό, δεν είναι αχός
ανθρώπινος. Ακούγεται να φτάνει
σαν τελευταία κραυγή, στα βάθη της νυχτός,
κάποιου πόχει πεθάνει.

ΠΑΙΔΙΚΟ

Τώρα η βραδιά,
γλυκιά που φτάνει,
θα μου γλυκάνει
και την καρδιά.
Τ' αστέρια εκεί
θα δω, θα νιώσω
οι άνθρωποι πόσο
είναι κακοί.
Κλαίοντας θα πω:
"Άστρα μου, αστράκια
τ' άλλα παιδάκια
θα τ' αγαπώ.
"Ας με χτυπούν
πάντα κι ακόμα.
Θα 'μαι το χώμα
που το πατούν.
"Άστρα, καθώς
άστρα και κρίνο,
έτσι θα γίνω
τώρα καλός."

[ΘΕΛΩ ΝΑ ΦΥΓΩ ΠΙΑ...]

Θέλω να φύγω πια από δω, θέλω να φύγω πέρα,
σε κάποιο τόπο αγνώριστο και νέο,
θέλω να γίνω μια χρυσή σκόνη μες στον αιθέρα,
απλό στοιχείο, ελεύθερο, γενναίο.
Σαν όνειρο να φαίνονται απαλό και να μιλούνε
έως την ψυχή τα πράγματα του κόσμου,
ωραία να 'ναι τα πρόσωπα και να χαμογελούνε,
ωραίος ακόμη ο ίδιος ο εαυτός μου.
Σκοτάδι τόσο εκεί μπορεί να μην υπάρχει, θεέ μου,
στη νύχτα, στην απόγνωση των τόπων,
στο φοβερό στερέωμα, στην ωρυγή του ανέμου,
στα βλέμματα, στα λόγια των ανθρώπων.
Να μην υπάρχει τίποτε, τίποτε πια, μα λίγη
χαρά και ικανοποίησις να μένει,
κι όλοι να λένε τάχα πως έχουν για πάντα φύγει,
όλοι πως είναι τάχα πεθαμένοι.

ΒΡΑΔΥ

Τα παιδάκια που παίζουν στ' ανοιξιάτικο δείλι
μια ιαχή μακρυσμένη --
τ' αεράκι που λόγια με των ρόδων τα χείλη
ψιθυρίζει και μένει,
τ' ανοιχτά παραθύρια που ανασαίνουν την ώρα,
η αδειανή κάμαρά μου,
ένα τραίνο που θα 'ρχεται από μια άγνωστη χώρα,
τα χαμένα όνειρά μου,
οι καμπάνες που σβήνουν, και το βράδυ που πέφτει
ολοένα στην πόλη,
στων ανθρώπων την όψη, στ' ουρανού τον καθρέφτη,
στη ζωή μου τώρα όλη...

[Ω ΒΕΝΕΤΙΑ...]

Ω Βενετία, πόλις από χρυσάφι κι από σμάλτο,
κορόνα στη λαμπρότητα της Αδριατικής,
Μέγα Κανάλι, Γέφυρα των Στεναγμών, Ριάλτο,
ω θύμηση ανεξάλειπτη μιας εκθαμβωτικής
νύχτας, που επερπάτησα στη μυθική πλατεία
του Αγίου Μάρκου, μπρος στο παλάτι των Δουκών,
ακούοντας να σφυρηλατούν τις ώρες μία μία
τα χάλκινα ομοιώματα των δύο στρατιωτών --
πόσο πλάγι σου φαίνονται μικρά και χωρίς βάθος
τα αισθήματα που μας κρατούν ακόμη εδώ στη γη,
εφήμερος η λύπη μας, αταίριαστο το πάθος,
ω αιώνια παράδοση του κάλλους και πηγής!

[ΣΑΝ ΔΕΣΜΗ ΑΠΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ...]

Σαν δέσμη από τριαντάφυλλα
είδα το βράδυ αυτό.
Κάποια χρυσή, λεπτότατη
στους δρόμους ευωδιά.
Και στην καρδιά
αιφνίδια καλοσύνη.
Στα χέρια το παλτό,
στ' ανεστραμμένο πρόσωπο η σελήνη.
Ηλεκτρισμένη από φιλήματα
θα 'λεγες την ατμόσφαιρα.
Η σκέψις, τα ποιήματα,
βάρος περιττό.
Έχω κάτι σπασμένα φτερά.
Δεν ξέρω καν γιατί μας ήρθε
το καλοκαίρι αυτό.
Για ποιον ανέλπιστη χαρά,
για ποιες αγάπες
για ποιο ταξίδι ονειρευτό.

ΩΔΗ Σ' ΕΝΑ ΠΑΙΔΑΚΙ

Άρη, μαζί με σένα
έφυγαν όλοι τώρα.
Αφρόντιστα έχουν μείνει
τα έπιπλα, και τα δώρα
γυρεύουν τα χεράκια
που σαλεύουν σαν κρίνοι.
Ερημικά, σωπαίνουν,
πρωτογνώριστα μέρη,
οι σκάλες, τα δωμάτια.
Ούτε κανείς πια ξέρει
αν πάλι θ' ανατείλουν
τα παιδικά σου μάτια.
Ανοιγοκλείνω τις πόρτες,
μπαίνω παντού, μιλάω
λόγια πικρά στους τοίχους,
χωρίς αιτία γελάω,
θέλοντας να ξυπνήσω
τους κοιμισμένους ήχους.
Στην άδεια ζαρντινιέρα
τα παιχνίδια σου βάνω.
Η μαϊμού σου καβάλα
στο προβατάκι πάνω.
Ύστερα η πεταλούδα
με τα φτερά μεγάλα.
(Κλυδωνίζεται τώρα,
ως τα θεμέλια φρίττει,
και το πηγαίνει ο Χρόνος
το πατρικό μου σπίτι.
Άξαφνα βλέπω να 'μαι
ο τελευταίος, ο μόνος.)
Ευτυχίζω σε σένα
τις ερχόμενες τύχες,
την άγνοια του κόσμου,
το χαμόγελο που είχες,
ω άγγελε παραστάτη,
ω παρήγορο φως μου!

ΗΛΥΣΙΑ

(Τόσο πολύ τα σώματα κουράστηκαν,
που ελύγισαν, εκόπηκαν στα δύο.)
Κι έφυγαν οι ψυχές, πατούνε μόνες των,
αργά, τη χλόη σαν ανοιχτό βιβλίο.
(Τα σώματα κυλούν χάμου, συσπείρονται
στρεβλωμένα.) και φαίνονται στο βάθος
τριαντάφυλλα κρατώντας, να πηγαίνουνε
με τ' όνειρο οι ψυχές και με το πάθος.
(Χώμα στο χώμα γίνονται τα σώματα.)
Μα κείθε απ' τον ορίζοντα, σαν ήλιοι
δύουν οι ψυχές, τον ουρανό που φόρεσαν,
ή σαν απλά χαμόγελα σε χείλη.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Δεκάξι χρονών εγέλασαν,
πέρα, στ' ανοιξιάτικο δείλι.
Έπειτα εσώπασαν τα χείλη,
και στην καρδιά τους εγέρασαν.
Εκίνησαν τότε σα φίλοι,
σα δυο ξερά φύλλα στο χώμα.
Έπειτα εχώρισαν ακόμα,
κάποιο φθινοπωρινό δείλι.
Τώρα καθένας, με ωχρο στόμα,
σκύβοντας, φιλεί τα δεσμά του.
Έπειτα θα γύρουνε ως κάτω
και θα περάσουνε στο χώμα.

ΚΙΘΑΡΕΣ

Είμαστε κάτι ξεχαρβαλωμένες
κιθάρες. Ο άνεμος όταν περνάει,
στίχους, ήχους παράξενους ξυπνάει
στις χορδές που κρέμονται σαν καδένες.
Είμαστε κάτι απίστευτες αντένες.
Υψώνονται σαν δάχτυλα στα χάη,
στην κορυφή τους τ' άπειρο αντηχάει,
μα γρήγορα θα πέσουνε σπασμένες.
Είμαστε κάτι διάχυτες αισθήσεις,
χωρίς ελπίδα να συγκεντρωθούμε.
Στα νεύρα μας μπερδεύεται όλη η φύσις.
Στο σώμα, στην ενθύμηση πονούμε.
Μας διώχνουνε τα πράγματα, κι η ποίησις
είναι το καταφύγιο που φθονούμε.

[ΠΟΙΑ ΘΕΛΗΣΗ ΘΕΟΥ ΜΑΣ ΚΥΒΕΡΝΑΕΙ...]

Ποια θέληση θεού μας κυβερνάει,
ποια μοίρα τραγική κρατάει το νήμα
των άδειων ημερών που τώρα ζούμε
σαν από μια κακή, παλιά συνήθεια;
Πριν φτάσουμε στη μέση αυτού του δρόμου,
εχάσαμεν τη χρυσή πανοπλία,
και μόνο το μεγάλο ερώτημά μας
ολοένα πιο σφιχτά μας περιβάλλει.
Χωρίς πίστη κι αγάπη, χωρίς έρμα,
εγίναμε το λάφυρο του ανέμου
που αναστρέφει το πέλαγος. Θα βρούμε
τουλάχιστον το βυθό της αβύσσου;
Οι άνθρωποι φεύγουν, ή, όταν πλησιάζουν,
στέκουν για λίγο πάνω μας, ακούνε
στην έρημη βοή, μάταιη και κούφια
σα να χτυπούν το πόδι σε μια στέρνα.
Κοιτάζουνε με φόβο, με απορία,
έπειτα φεύγουν πάλι στους αγώνες,
και μόνο το συναίσθημα κρατούνε
του μακρινού, αόριστου κινδύνου.
Είναι κάτι φρικτές ανταποδόσεις.
Είναι στον ουρανό μια σιδερένια
μια μεγάλη πυγμή, που δε συντρίβει
μα τιμωρεί, κι αδιάκοπα πιέζει.

ΑΝΔΡΕΙΚΕΛΑ

Σα να μην ήρθαμε ποτέ σ' αυτήν εδώ τη γη,
σα να μένουμε ακόμη στην ανυπαρξία.
Σκοτάδι γύρω δίχως μια μαρμαρυγή.
Ανθρωποι στων άλλων μόνο τη φαντασία.
Από χαρτί πλασμένα κι από δισταγμό,
ανδρείκελα, στις Μοίρας τα τυφλά δυο χέρια,
χορεύουμε, δεχόμαστε τον εμπαιγμό,
άτονα κοιτώντας, παθητικά, τ' αστέρια.
Μακρινή χώρα είναι για μας κάθε χαρά,
η ελπίδα κι η νεότης έννοια αφηρημένη.
Άλλος δεν ξέρει οτι βρισκόμαστε, παρά
όποιος πατάει επάνω μας καθώς διαβαίνει.
Πέρασαν τόσα χρόνια, πέρασε ο καιρός.
Ω! κι αν δεν ήταν η βαθιά λύπη στο σώμα,
ω! κι αν δεν ήταν στην ψυχή ο πραγματικός
πόνος μας, για να λέει ότι υπάρχουμε ακόμα...

[ΤΙ ΝΑ ΣΟΥ ΠΩ...]

Τι να σου πω, φθινόπωρο, που πνέεις από τα φώτα
της πολιτείας και φτάνεις ως τα νέφη τ' ουρανού;
Ύμνοι, σύμβολα, ποιητικές, όλα γνωστά από πρώτα,
φυλλορροούν στην κόμη σου τα ψυχρά άνθη του νου.
Γίγας, αυτοκρατορικό φάσμα, καθώς προβαίνεις
στο δρόμο της πικρίας και της περισυλλογής,
αστέρια με τιο πρόσωπο, με της χρυσής σου χλαίνης
το κράσπεδο σαρώνοντας τα φύλλα καταγής,
είσαι ο άγγελος της φθοράς, ο κύριος του θανάτου,
ο ίσκιος που, σε μεγάλα βήματα· φανταστικά,
χτυπώντας αργά κάποτε στους ώμους τα φτερά του,
γράφει προς τους ορίζοντες ερωτηματικά...
Ενοσταλγούσα, ριγηλό φθινόπωρο, τις ώρες,
τα δέντρα αυτά του δάσους, την έρημη προτομή.
Κι όπως πέφτουνε τα κλαδιά στο υγρό χώμα οι οπώρες,
ήρθα να εγκαταλειφθώ στην ιερή σου ορμή.

ΤΑΦΟΙ

Ελένη Σ. Λάμαρη, 1878-1912

Ποιήτρια και μουσικός.
Επέθανε με τους φριχτώτερους πόνους στο σώμα
και με τη μεγαλύτερη γαλήνη στην ψυχή.

ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Πόση ησυχία δωπέρα βασιλεύει!
Οι τάφοι λες κι αυτοί χαμογελούνε,
ενώ με κεφαλαία σιγά μιλούνε
οι νεκροί γράμματα, βαθιά στα ερέβη.
Από κει, στην καρδιά μας που ειρηνεύει,
με απλά θέλουνε λόγια ν' ανεβούνε.
Μα το παράπονο, ή ό,τι κι αν πούνε
-- τόσο έφυγαν μακριά -- δε χρησιμεύει.
Είναι όλος, να, διασταυρωμένα δύο
ξύλα ο Μαρτζώκης. Να ο Βασιλειάδης,
ένα μεγάλο πέτρινο βιβλίο.
Και μια πλάκα στη χλόη μισοκρυμμένη
-- έτσι τώρα τη συμβολίζει ο Άδης --
να η Λάμαρη, ποιήτρια ξεχασμένη.

ΕΠΙΚΛΗΣΙΣ

Ζοφερή Νύχτα, ξέρω, πλησιάζεις.
Με ζητούνε τα νύχια σου. Στα χνώτα
σου βλέπω που ωχριούν άνθη και φώτα.
Στ' απλωμένα φτερά σου με σκεπάζεις.
Δωσ' μου λίγο καιρό, Νύχτα μεγάλη!
Θα καταβάλω όλη τη θέλησή μου.
Σα μορφασμό θα πάρω στη μορφή μου
τη χαρά που στα στήθη έχουν οι άλλοι.
Και τότε κάποια πρόφαση θα μείνει
(σημαίας κουρέλι από χαμένη μάχη),
η ψυχή για να μη δειλιά μονάχη
και για να λησμονεί τη σκέψη εκείνη.
Το πάθος όχι, το ίνδαλμά του μόνο,
ή τη γαλήνη, θέλω ν' αντικρίσω
μια φορά. Κι ύστερα πάρε με πίσω
και καλά τύλιξε με, ω Νύχτα αιώνων!

[ΟΤΑΝ ΑΝΘΗ ΕΔΕΝΑΤΕ...]

Όταν άνθη εδένατε στα τεφρά μαλλιά σας,
και μες στην καρδιά σας
αντηχούσαν σάλπιγγες, κι ήρθατε σε χώρα
πιο μεγάλη τώρα --
οι άνθρωποι με τα έξαλλα πρόσωπα, τα ρίγη,
είχαν όλοι φύγει.
Όταν άλλο επήρατε πρόσταγμα, άλλο δρόμο,
σκύβοντας τον ώμο,
την βαθιάν ακούγοντας σιωπή, τους γρύλλους,
στην άκρη του χείλους
ένα στάχυ βάζοντας με πικρία τόση --
είχε πια νυχτώσει.
Κι όταν εκινήσατε λυτρωμένα χέρια
πάνω από τ' αστέρια,
κι όταν στο κρυστάλλινο βλέμμα, που ανεστράφη,
ο ουρανός εγράφη,
κι όταν εφορέσατε το λαμπρό στεφάνι --
είχατε πεθάνει.

ΦΘΟΡΑ

Στην άμμο τα έργα στήνονται μεγάλα των ανθρώπων,
και σαν παιδάκι τα γκρεμίζει ο Χρόνος με το πόδι.

Ηρωική Τριτολογία

ΔΙΑΚΟΣ

Μέρα τ' Απρίλη.
Πράσινο λάμπος,
γελούσε ο κάμπος
με το τριφύλλι.
Ως την εφίλει
το πρωινό θάμπος,
η φύση σάμπως
γλυκά να ομίλει.
Εκελαδούσαν
πουλιά, πετώντας
όλο πιο πάνω.
Τ' άνθη ευωδιούσαν.
Κι είπε απορώντας:
“Πώς να πεθάνω;”

ΚΑΝΑΡΗΣ

Κάποιοι δαιμόνιοι
τον είχαν στείλει.
Έγινε αχείλι
κόσμου που επόνει.
(Ηρωες χρόνοι!)
Και πώς εμίλει
με το φιτίλι,
με το τρομπόνι!
Το πέρασμά του,
μήνυμα κρύο
μαύρου θανάτου.
Κι είχε θείο
χέρι που φλόγα
κράταε κι ευλόγα.

BYRON

Ένοιωσαν ότι
του ήταν οι σίχοι
άχαρη τύχη
και ματαιότητα.
Η ορμή του η πρώτη
πια δεν αντήχει,
αλλά, στα τείχη,
ένδοξη νιότη.
Γίνονται οι γέροι
γαύροι. Θα ορμήσει
ανδρών λουλούδι.
Κι ο Μπάιρον ξέρει
πώς να το ζήσει
το θείο Τραγούδι.

Σάτιρες

ΣΤΟ ΑΓΑΛΜΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΠΟΥ ΦΩΤΙΖΕΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Λευτεριά, Λευτεριά σχίζει, δαγκάνει
τους ουρανούς το στέμμα σου. Το φως σου,
χωρίς να καίει, τυφλώνει το λαό σου.
Πεταλούδες χρυσές οι Αμερικάνοι,
λογαριάζουν, πόσα δολάρια κάνει
σήμερα το υπερούσιο μέταλλό σου.
Λευτεριά, Λευτεριά, θα σ' αγοράσουν
έμποροι και κονσόρτια κι εβραίοι.
Είναι πολλά του αιώνος μας τα χρέη,
πολλές οι αμαρτίες, που θα διαβάσουν
οι γενεές, όταν σε παρομοιάσουν
με το πορτραίτο του Dorian Gray.
Λευτεριά, Λευτεριά, σε νοσταλγούνε,
μακρινά δάση, ρημαγμένοι κήποι,
όσοι άνθρωποι προσδέχονται τη λύπη
σαν έπαθλο του αγώνος, και μοχθούνε,
και τη ζωή τους εξακολουθούνε,
νεκροί που η καθιέρωσις του λείπει.

ΕΙΣ ΑΝΔΡΕΑΝ ΚΑΛΒΟΝ

Ω μεγάλε Ζακύνθιε,
των ωδών σου τα μέτρα,
υψηλά, σοβαρά,
τους αγώνες εκάλυπτον
εκτεταμένους.
Της δουλείας τα βάρβαρα
σκοτάδια κατεξέσχισεν,
όταν εγράφη πύρινος,
η αστραπή των όπλων
(και η αρετή σου).
Ως ήλιος, αναβάν
τον Όλυμπον, εστάθη
πάνω εις γυμνά χωράφια,
εις ανθισμένα ερείπια,
γνώριμον κλέος.
Αλλά το θείον έναυσμα
η φωνή σου δεν είναι
τώρα πλέον. Μας έρχεται
μακρινός και παράταιρος
ήχος τυμπάνου.
Ολόκληρος αιών,
χείμαρρος, την Ελλάδα,
ταραγμένος, εσάρωσεν
από τα ιδανικά σου,
την οικουμένην.
Κράτει, λοιπόν, ω γέροντα,
την επιτύμβιον πλάκα.
Το πεπαλαιομένον σου
τραγούδι κράτει. Φύγε,
παραίτησον μας.
'Η, αν προτιμάς, εξύμνησον

αντίς γεγυμνωμένων
ξιφών, όσα μαστίγια
προς θρίαμβον επισείονται
των καφενείων.
Ιππους δεν επιβαίνουσι,
αμή την εξουσίαν
και του λαού τον τράχηλον,
ιδού, μάχονται οι ήρωες
μέσα εις τα ντάνσιγκ.
Τις δάφνες του Σαγγάριου
η Ελευθερία φορέσασα,
γοργά από μίαν χείρα
σ' άλλην περνά και σύρεται,
δούλη στρατώνος.
Καθώς, όταν την εύκολον
λείαν αποκομίσει,
φεύγει, διστάζει, κι έπειτα
σε μια γραμμήν ελίσσεται
πλήθος μυρμύγκων,
μεγάλα προπορεύονται
έντομα, μέγα φέροντα
βάρος, ακολουθούσι,
με φορτίο ελαφρότερο,
μικρότερα άλλα,
και δε βλέπουν στο πλάγι τους
το παιδάκι που στέκει
να γελά τον αγώνα των,
και δεν βλέπουν ότι ύψωσε
τώρα το πέλμα -
ούτω τη χώρα νέμεται
η στρατιά της ήττης,

του λαού την απόφασιν,
άτεγκτον, φοβεράν,
περιφρονούσα.
Αλλά τι λέγω; Θρήνησε,
θρήνησε την πατρίδα,
νεκράν όπου σκυλεύουν
αλλοφρονούντα τέκνα της,
ω Ανδρέα Κάλβε.
Μικράν, μικράν, κατάπτυστον
ψυχήν έχουν οι μάζαι,
ιδιοτελή καρδιάν,
και παρειάν αναίσθητον
εις τους κολάφους.

ΑΠΟΣΤΡΟΦΗ

Φθονώ την τύχη σας, προνομιούχα
πλάσματα, κούκλες ιαπωνικές.
Κομψά, ρόδινα μέλη πλαστικές
γραμμές, μεταξωτά, διαφανή ρούχα.
Ζωή σας όλη τα ωραία σας μάτια.
Στα χείλη μόνο οι λέξεις των παθών.
Ένα έχει' όνειρο: τον αγαθόν
άντρα σας και τα νόμιμα κρεβάτια.
Χορός ημιπαρθένων, δυο δυο,
μ' αλύγιστο το σώμα, θριαμβευτικά,
επίσημα και τελετουργικά,
πηγαίνετε στο ντάνσιγκ ή στο ωδείο.
Εκεί απειράριθμες παίρνετε πόζες.
Σαν τη σελήνη πριν ρομαντικές,
αύριο παναγίες, όσο προχτές,
ακούοντας τη "Valenzia", σκαμπρόζες.
Ένα διάστημα παίζετε το τέρας
με τα τέσσερα πόδια κολλητά.
Τρέχετε και διαβάζετε μετά
τον οδηγό σας "δια τα μητέρας".
Ω, να μπορούσε έτσι κανείς να θάλλη,
μέγα ρόδο κάποιας ώρας χρυσής,
ή να βυθομετρούσατε και σεις
με μια φουρκέτα τ' άδειο σας κεφάλι!
Ατίθασα μέλη, διαφανή ρούχα,
γλοιώδη στόματα υποκριτικά,
ανυποψίαστα, μηδενικά
πλάσματα, και γι' αυτό προνομιούχα...

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ...

Όλοι μαζί κινούμε, συρφετός,
γυρεύοντας ομοιοκαταληξία.
Μια τόσο ευγενικιά φιλοδοξία
έγινε της ζωής μας ο σκοπός.
Αλλάζουμε με ήχους και συλλαβές
τα αισθήματα στη χάρτινη καρδιά μας,
δημοσιεύουμε τα ποιήματά μας,
για να τιτλοφορούμεθα ποιητές.
Αφήνουμε στο αγέρι τα μαλλιά
και τη γραβάτα μας. Παίρνουμε πόζα.
Ανυπόφορη νομίζουμε πρόζα
των καλών ανθρώπων τη συντροφιά.
Μόνο για μας υπάρχουν του Θεού
τα πλάσματα και, βέβαια, όλη η φύσις.
Στη Γη για να στέλνουμε ανταποκρίσεις,
ανεβήκαμε στ' άστρα τ' ουρανού.
Κι αν πειναλέοι γυρνάμε ολημερίς,
κι αν ξενυχτούμε κάτω απ' τα γεφύρια,
επέσαμε θύματα εξιλαστήρια
του "περιβάλλοντος", της "εποχής".

ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Οι υπάλληλοι όλοι λιώνουν και τελειώνουν
σαν στήλες δύο δύο μέσ στα γραφεία.
(Ηλεκτρολόγοι θα 'ναι η Πολιτεία
κι ο θάνατος, που τους ανανεώνουν.)
Κάθονται στις καρέκλες, μουτζουρώνουν
αθώα λευκά χαρτιά, χωρίς αιτία.
“Συν τη παρούση αλληλογραφία
έχομεν την τιμήν” διαβεβαιώνουν.
Και μονάχα η τιμή τους απομένει,
όταν ανηφορίζουμε τους δρόμους,
το βράδυ στο οχτώ, σαν κορντισμένοι
Παίρνουν κάστανα, σκέπτονται τους νόμους,
σκέπτονται το συνάλλαγμα, του ώμους
σηκώνοντας οι υπάλληλοι οι καημένοι.

Ο ΜΙΧΑΛΙΟΣ

Το Μιχαλιό τον πήρανε στρατιώτη.
Καμαρωτά ξεκίνησε κι ωραία
με το Μαρή και με τον Παναγιώτη.
Δεν μπόρεσε να μάθει καν το “επ’ ώμου”.
Όλο εμουρμούριζε: “Κυρ Δεκανέα,
άσε με να γυρίσω στο χωριό μου”.
Τον άλλο χρόνο, στο νοσοκομείο,
αμίλητος τον ουρανό κοιτούσε.
Εκάρφωνε πέρα, σ’ ένα σημείο,
το βλέμμα του νοσταλγικό και πράο,
σα να ‘λέγε, σα να παρακαλούσε:
“Αφήστε με στο σπίτι μου να πάω”.
Κι ο Μιχαλιός επέθανε στρατιώτης.
Τον ξεπροβόδισαν κάτι φαντάροι,
μαζί τους ο Μαρής κι ο Παναγιώτης.
Απάνω του σκεπάστηκε ο λάκκος,
μα του άφησαν απέξω το ποδάρι:
Ήταν λίγο μακρύς ο φουκαράκος.

ΥΠΟΘΗΚΑΙ

Όταν οι άνθρωποι θέλουν να πονείς,
μπορούνε με χείλιους τρόπους.
Ρίξε το όπλο και σωριάσου πρηνής,
όταν ακούσεις ανθρώπους.
Όταν ακούσεις ποδοβολητά
λύκων, ο Θεός μαζί σου!
Ξαπλώσου χάμου με μάτια κλειστά
και κράτησε την πνοή σου.
Κράτησε κάποιον τόπο μυστικό,
στον πλατύ κόσμο μια θέση.
Όταν οι άνθρωποι θέλουν το κακό,
του δίνουν όψη ν' αρέσει.
Του δίνουν λόγια χρυσά, που νικούν
με την πειθώ, με το ψέμα,
όταν [οι] άνθρωποι διαφιλονικούν
τη σάρκα σου και το αίμα.
Όταν έχεις μια παιδική καρδιά
και δεν έχεις ένα φίλο,
πήγαινε βάλε βέρα στα κλαδιά,
στη μπουτονέρια σου φύλλο.
Άσε τα γύναια και το μαστροπό
Λαό σου, Ρώμε Φιλύρα.
Σε βάραθρο πέφτοντας αγριωπό,
κράτησε σκήπτρο και λύρα.

ΩΧΡΑ ΣΠΕΙΡΟΧΑΙΤΗ

Ήταν ωραία σύνολα τα επιστημονικά
βιβλία, οι αιματόχαρες εικόνες τους, η φίλη
που αμφίβολα κοιτάζοντας εγέλα μυστικά,
ωραίο κι ό,τι μας εδίναν τα φευγαλέα της χείλη...
Το μέτωπό μας έκρουσε τόσο απαλά, με τόση
επιμονή, που ανοίξαμε για να 'μπει σαν κυρία
η Τρέλα στο κεφάλι μας, έπειτα να κλειδώσει.
Τώρα η ζωή μας γίνεται ξένη, παλιά ιστορία.
Το λογικό, τα αισθήματα μάς είναι πολυτέλεια,
βάρος, και τα χαρίζουμε του κάθε συνετού.
Κρατούμε την παρόρμηση, τα παιδικά μας γέλια,
το ένστικτο ν' αφηνόμεθα στα χέρι του Θεού.
Μια κωμωδία η πλάση Του σαν είναι φρικαλέα,
Εκείνος, που έχει πάντοτε την πρόθεση καλή,
ευδόκησε στα μάτια μας να κατεβάσει αυλαία
-- ω, κωμωδία! -- το θάμπωμα, τ' όνειρο, την άχλη.
...Κι ήταν ωραία ως σύνολο η αγορασμένη φίλη,
στο δείλι αυτό του μακρινού πέρα χειμώνας, όταν,
γελώντας αινιγματικά, μας έδινε τα χείλη
κι έβλεπε το ενδεχόμενο, την άβυσσο που ερχόταν.

ΔΕΛΦΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

Στους Δελφούς εμετρήθηκε το πνεύμα δύο Ελλάδων.
Ο Αισχύλος πάλι εξύπνησε την ηχώ των Φαιδριάδων.
Lorgnon, Kodak, operateurs, στου Προμηθέα τον πόνο
έδωσαν ιδιαίτερο, γραφικότατο τόνο.
Ένας λυγμός εκίνησε τ' απίθανα αυτά πληθη.
Κι όταν, χωρίς να πέση η αυλαία, η ομήγυρις διελύθη,
τίποτε δεν ετάρασσε την ιερή εκεί πέρα
σιγή. Κάποιος γυπαετός έσχισε τον αιθέρα...

[ΕΠΡΟΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΑΡΕΤΗ...]

Επρόδωσαν την αρετή κι ήρθαν οι έσχατοι πρώτοι.
Με χρήμα παίρνεται η καρδιά κι αποτιμάται ο φίλος.
Αν άλλοτε αντιφέγγιζε στο νου, στα μάτια, σ' ότι,
είναι η ζωή πια σκοτεινή κι ανέφικτη σα θρύλος,
είναι πικρία στο χείλος.
Νύχτα βαθιά. Με πνέυμα οργής έσπρωξα το κρεβάτι.
Άνοιξα τις αραχνιασμένες κάμαρες. Καμία
ελπίς. Απ' το παράθυρο, του τελευταίο διαβάτη
είδα τη σκιά. Κι εφώναξα στριγγά στην ησυχία:
“Δυστυχία!”
Η φρικτή λέξη με φωτιά στον ουρανόν εγράφη.
Δέντρα τη δαχτυλοδειχτούν, αστέρια την κοιτούνε,
επιγραφή την έχουνε τα σπίτια κι είναι τάφοι,
ακόμη θα την άκουσαν οι σκύλοι κι αλυχτούνε.
Οι άνθρωποι δεν ακούνε.

Η ΠΕΔΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΝ

(Πίναξ Ημιτελής)

Έχει πια δύσι ο ήλιος του χειμώνα,
και γρήγορα, σα θέατρο, σκοτεινιάζει,
ή σα να πέφτει πέπλο σε μια εικόνα.
Άλλο δε βρίσκει ο άνεμος, ταραίζει
μόνο τ' αγκάθια στην πεδιάδα όλη,
μόνο κάποιο χαρτί σ' όλη τη φύση.
Μα το χαριτωμένο περιβόλι
αίμα και δάκρυα το' χουνε ποτίσει.
Αδιάκοπα τα δέντρα ξεκινούνε,
κι οι πέτρινοι σταυροί σκίζουν σα χέρια
τον ουρανό που σύννεφα περνούνε,
τον ουρανό που είναι χωρίς αστέρια.
(Ωραίο, φρικτό και απέριπτο τοπίον!
Ελαιογραφία μεγάλου διδασκάλου.
Αλλά του λείπει μια σειρά ερειπίων
κι η επίσημος αγχόνη του Παγκάλου.)

ΜΙΚΡΗ ΑΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΕ Α ΜΕΙΖΟΝ

Α! κύριε, κύριε Μαλακάση,
ποιος θα βρεθεί να μας δικάσει,
μικρόν εμέ κι εσάς μεγάλο
ίδια τον ένα και τον άλλο;
Τους τρόπους, το παράστημά σας,
το θελκτικό μειδίαμά σας,
το monocle που σας βοηθάει
να βλέπετε μόνο στο πλάι
και μόνο αυτούς να χαιρετάτε
όσοι μοιάζουν αριστοκράται,
την περιποιημένη φάτσα,
την υπεροπτική γκριμάτσα
από τη μια μεριά να βάλει
της ζυγαριάς, κι από την άλλη
πλάστιγγα να βροντήσω κάτου,
μισητό σκήνωμα, θανάτου
άθυρμα, συντριμμένο βάζον,
εγώ, κύμβαλον αλαλάζον.
Α! κύριε, κύριε Μαλακάση,
ποιος τελευταίος θα γελάσει;

ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

Τη σάρκα, το αίμα θα βάλω
σε σχήμα βιβλίου μεγάλο.
“Οι στίχοι παρέχουν ελπίδες”
θα γράψουν οι εφημερίδες.
“Κλεαρέτη Δίπλα - Μαλάμου”
και δίπλα σ' αυτό τ' όνομά μου.
Την ψυχή και το σώμα πάλι
στη δουλειά θα δίνω, στην πάλη.
Αλλά, με τη δύση του ηλίου,
θα πηγαίνω στου Βασιλείου.
Εκεί θα βρίσκω όλους τους άλλους
λογίους και τους διδασκάλους.
Τα λόγια μου θα' χουν ουσία,
η σιωπή μου μια σημασία.
Θηρεύοντας πράγματα αιώνια,
θ' αφήσω να φύγουν τα χρόνια.
Θα φύγουν, και θα 'ναι η καρδιά μου
σα ρόδο που επάτησα χάμου.

ΕΜΒΑΤΗΡΙΟ

ΠΕΝΘΙΜΟ ΚΑΙ ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΟ

Στο ταβάνι βλέπω τους γύψους.
Μαϊάνδροι στο χορό τους με τραβάνε.
Η ευτυχία μου, σκέπτομαι, θα 'ναι
ζήτημα ύψους.
Σύμβολα ζωής υπερτέρας,
ρόδα αναλλοίωτα, μετουσιωμένα,
λευκές άκανθες ολόγυρα σ' ένα
Αμάλθειο κέρας.
(Ταπεινή τέχνη χωρίς ύφος,
πόσο αργά δέχομαι το δίδαγμα σου!)
Όνειρο ανάγλυφο, θα 'ρθω κοντά σου
κατακορύφως.
Οι ορίζοντες θα μ' έχουν πνίξει.
Σ' όλα τα κλίματα, σ' όλα τα πλάτη,
αγώνες για το ψωμί και το αλάτι,
έρωτες, πλήξη.
Α! πρέπει τώρα να φορέσω
τ' ωραίο εκείνο γύψινο στεφάνι.
Έτσι, με πλαίσιο γύρω το ταβάνι,
πολύ θ' αρέσω.

ΙΔΑΝΙΚΟΙ ΑΥΤΟΧΕΙΡΕΣ

Γυρίζουν το κλειδί στην πόρτα, παίρνουν
τα παλιά, φυλαγμένα γράμματά τους,
διαβάζουν ήσυχα, κι έπειτα σέρνουν
για τελευταία φορά τα βήματά τους.
Ήταν η ζωή τους, λένε, τραγωδία.
Θεέ μου, το φρικτό γέλιο των ανθρώπων,
τα δάκρυα, ο ιδρώς, η νοσταλγία
των ουρανών, η ερημιά των τόπων.
Στέκονται στο παράθυρο, κοιτάνε
τα δέντρα, τα παιδιά, πέρα τη φύση,
τους μαρμαράδες που σφυροκοπάνε,
τον ήλιο που για πάντα θέλει δύσει.
Όλα τελείωσαν. Το σημείωμα να το,
σύντομο, απλό, βαθύ, καθώς ταιριάζει,
αδιαφορία, συγχώρηση γεμάτο
για κείνον που θα κλαίει και θα διαβάζει.
Βλέπουν τον καθρέφτη, βλέπουν την ώρα,
ρωτούν αν είναι τρέλα τάχα ή λάθος,
“όλα τελείωσαν” ψιθυρίζουν “τώρα”,
πως θ' αναβάλουν βέβαιοι κατά βάθος..

ΔΙΚΑΙΩΣΙΣ

Τότε λοιπόν αδέσποτο θ' αφήσω
να βουίζει το Τραγούδι απάνωθέ μου.
Τα χάχανα του κόσμου, και του ανέμου
το σφύριγμα, θα του κρατούν τον ίσο.
Θα ξαπλωθώ, τα μάτια μου θα κλείσω,
και ο ίδιος θα γελώ καθώς ποτέ μου.
“Καληνύχτα, το φως χαιρέτισέ μου”
θα πω στον τελευταίο που θ' αντικρύσω.
Όταν αργά θα παίρνουμε το δρόμο,
η παρουσία μου κάπως θα βαραίνει
-- πρώτη φορά -- σε τέσσερων τον ώμο.
Ύστερα, και του βίου μου την προσπάθεια
αμείβοντας, το φτυάρι θα με ραίνει
ωραία ωραία με χώμα και με αγκάθια.

ΚΥΡΙΑΚΗ

Ο ήλιος ψηλότερα θ' ανέβει
σήμερα που 'ναι Κυριακή.
Φυσάει το αγέρι και σαλεύει
μια θημωνιά στο λόφο εκεί.
Τα γιορτινά θα βάλουν, κι όλοι
θα 'χουν ανάλαφρη καρδιά:
κοίτα στο δρόμο τα παιδιά,
κοίταξε τ' άνθη στο περβόλι.
Τώρα καμπάνες που χτυπάνε
είναι ο θεός αληθινός.
Πέρα τα σύννεφα σκορπάνε
και μεγαλώνει ο ουρανός.
Άσε τον κόσμο στη χαρά του
κι έλα, ψυχή μου, να σου πω,
σαν τραγουδάκι χαρωπό,
ένα τραγούδι του θανάτου..

ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ

Ας υποθέσουμε πως δεν έχουμε φτάσει
στο μαύρο αδιέξοδο, στην άβυσσο του νου.
Ας υποθέσουμε πως ήρθανε τα δάση
μ' αυτοκρατορικήν εξάρτηση πρωινού
θριάμβου, με πουλιά, με το φως τ' ουρανού,
και με τον ήλιο όπου θα τα διαπεράσει.
Ας υποθέσουμε πως είμαστε κει πέρα,
σε χώρες άγνωστες, της δύσης, του βορρά,
ενώ πετούμε το παλτό μας στον αέρα,
οι ξένοι βλέπουνε περίεργα, σοβαρά.
Για να μας δεχθή κάποια λαίδη τρυφερά,
έδιωξε τους υπηρέτες της ολημέρα.
Ας υποθέσουμε πως του καπέλλου ο γύρος
άξαφνα εφάρδυνε, μα εστένεψαν, κολλούν,
τα παντελόνια μας και, με του πτερνιστήρος
το πρόσταγμα, χιλιάδες άλογα κινούν.
Πηγαίνουμε -- σημαίες στον άνεμο χτυπούν --
ήρωες σταυροφόροι, σωτήρες του Σωτήρος.
Ας υποθέσουμε πως δεν έχουμε φτάσει
από εκατό δρόμους, στα όρια της σιγής,
κι ας τραγουδήσουμε, -- το τραγούδι να μοιάση
νικητήριο σάλπισμα, ξέσπασμα κραυγής --
τους πυρρούς δαίμονες, στα έγκατα της γης,
και, ψηλά, τους ανθρώπους να διασκεδάσει.

ΠΡΕΒΕΖΑ

Θάνατος είναι οι κάργες που χτυπιούνται
στους μαύρους τοίχους και τα κεραμύδια,
θάνατος οι γυναίκες, που αγαπιούνται
καθώς να καθαρίζουνε κρεμμύδια.
Θάνατος οι λεροί, ασήμαντοι δρόμοι
με τα λαμπρά, μεγάλα ονόματά τους,
ο ελαιώνας, γύρω η θάλασσα, κι ακόμη
ο ήλιος, θάνατος μες στους θανάτους.
Θάνατος ο αστυνόμος που διπλώνει
για να ζυγίση μια “ελλειπή” μερίδα,
θάνατος τα ζουμπούλια στο μπαλκόνι,
κι ο δάσκαλος με την εφημερίδα.
Βάσις, Φρουρά, Εξηκονταρχία Πρεβέζης.
Την Κυριακή θ' ακούσουμε την μπάντα.
Επήρα ένα βιβλιάριο Τραπέζης
πρώτη κατάθεσις δραχμαί τριάντα.
Περπατώντας αργά στην προκυμαία,
“Υπάρχω;” λες, κ' ύστερα “δεν υπάρχουνεις!”
Φτάνει το πλοίο. Υψωμένη σημαία.
Ίσως έρχεται ο Κύριος Νομάρχης.
Αν τουλάχιστον, μέσα στους ανθρώπους
αυτούς, ένας επέθαινε από αηδία...
Σιωπηλοί, θλιμμένοι, με σεμνούς τρόπους,
θα διασκεδάζαμε όλοι στην κηδεία.

[ΟΤΑΝ ΚΑΤΕΒΟΥΜΕ ΤΗ ΣΚΑΛΑ...]

Όταν κατέβουμε τη σκάλα τι θα πούμε
στους ίσκιους που θα μας υποδεχτούνε,
αυστηροί, γνώριμοι, αόριστοι φίλοι,
μ' ένα χαμόγελο στ' ανύπαρκτα τους χείλη;
Τουλάχιστον δωπέρα είμαστε μόνοι.
Περνάει η μέρα μας, η άλλη ξημερώνει,
και μες στα μάτια μας διατηρούμε ακόμα
κάτι που δίνει στα πράγμα χρώμα.
Αλλά εκεί κάτω τι να πούμε, πού να πάμε;
Αναγκαστικά ένας τον άλλον θα κοιτάμε,
με κομμένα τα χέρια στους αγκώνες,
ασάλευτοι σαν πρόσωπα σε εικόνες.
Αν έρθη κανείς την πλάκα μας να χτυπήσει,
θα φαντάζεται πως έχουμε ζήσει.
Αν πάρη ένα τριαντάφυλλο ή αφήσει χάμου,
το τριαντάφυλλο θα 'ναι της άμμου.
Κι αν ποτέ στα νύχια μας ανασηκωθούμε,
τις βίλλες του Posillipo θα ιδούμε,
Κύριε, Κύριε, και το τερραίν του Παραδείσου
όπου θα παίζουν crieket οι οπαδοί σου.—

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το παρόν ψηφιακό κείμενο προορίζεται για προσωπική χρήση. Δεν διατίθεται επί πληρωμή και έχει στόχο την προώθηση της ανάγνωσης. Η επιμέλεια έγινε από το διαδικτυακό ιστότοπο www.beebook.gr. Στο παρόν έγγραφο περιλαμβάνονται οι τρεις ποιητικές συλλογές του Κ. Καρυωτάκη: “Ο πόνος του ανθρώπου και των πραγμάτων”, “Νηπενθή” και “Ελεγεία και Σάτιρες”.